

Fotó: Lambert Attila

Isten mégis megsegít minket

Barabáson a Katolikus Karitászt fogadta a menekülteket

Az orosz-ukrán háború ötödik napján, március 1-jén már biztonsággal működött a menekülteket fogadó segítségnyújtás rendszere. Riportunk ezen a napon készült.

Hat segélyszervezet van jelen a határon. Barabáson a Katolikus Karitászt működik: fogad, meghallgat, továbbsegít. Őket látogattuk meg.

A teremben végig fekhelyek. Otthonosság. Két összetolt ágyon három fiú fekszik, a telefonjukon mutatnak egymásnak képeket. Mellettük két kislány babázik. Szemben egy idős férfit elnyomott az álom.

A terem végén két asszony hajol egy csecsemő fölé, pelenkázzák. Az egyik sarokban fiúk sakkoznak. Az asztalon édesség, gyümölcs, tea, péksütemény. Folyamatosan érkeznek újak, egyelőre mindenkinek van hely.

Érkezésünkkor éppen egy anyuka száll be hét gyerekkel egy kisbuszba. Szinte semmijük nincs, néhány táskával tették meg a hosszú utat gyalog a határig. Látszik, mekkora szegénységből jöttek. De most boldogok. Tartós helyet kaptak Szentendrén.

(Folytatás a 3. oldalon)

Egy egész ország szívét meglágyította az Úr

Történet a befogadásról, Szárról

Baranyi Edit a háború kitörése után azonnal cselekedett: a Fejér megyei Száron található kis vendégházába befogadott két, Kárpátaljáról elmenekült magyar családot. Gondoskodik arról is, hogy munkát, albérletet találjanak hosszú távra. A családok néhány óra alatt csomagoltak össze és indultak el a határra, amikor már egyértelműen látszott, hogy ha maradnak, a férfiaknak be kell majd vonulniuk.

Látogatásunkkor Száron a férfiak a nagy szélben összegyűlt filagóriát javították a hátsó kertben, miközben a két édesanyával az egyik sz-

pen, egyszerűen berendezett apartmanban beszélgettünk, ahol helyet kaptak.

Irénekék Beregszászból, Szilviék az Ungvári járásból

érkeztek. Szerették az otthonukat: Kárpátalja gyönyörű a tavakkal, a vízesésekkel a hegyekben – mesélték.

Szilviék jól éltek, a férj több munkát vállalt, külföldre is járt dolgozni, szép, négyszobás házat hagytak hátra: „Mennyi idő volt összecsomagolni? Néhány óra. Mit hozzon az ember, amikor az egész élete ott van?

(Folytatás az 5. oldalon)

Szeretném megosztani az örömet másokkal

Beszélgetés

Legeza Márta fazekassal és kosárfonóval

Legeza Márta fazekas és kosárfonó, a budapesti Hagymányok Háza munkatársa, a népművészet ifjú mestere. Azon ritka emberek közé tartozik, akikkel találkozáskor úgy érzi, hogy időtlen idők óta ismeri. Mechwart-ligeti lakásában fogad bennünket, amely tele van az alkotásaival: fűzőveszszőből font kosarakkal, tálcákkal, tányérok, fazekas munkáival. A teát is az általa készített bögréből isszuk.

– Az egyetemen francia szakon végzett, aztán több évig tanított, s közben elvégezte a néprajz szakot. Mindig megvolt Önben a népművészet iránti érdeklődés, vagy az évek múlásával fokozatosan alakult ki?

– Gyerekkoromban nyaranta nagyon sok időt töltöttünk a nagymamánál Fábiánházán, egy kis Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei faluban, a román határnál. A nagymama szeretetében cseperedtünk a két testvéremmel. Részt vettem az aratásban és minden olyan tevékenységben, amit egy falusi gyerek megtapasztalhat. Ez biztosan nagy szerepet játszott abban, hogy kíváncsian, érzékenyen fordultam a népi kultúra felé.

(Folytatás a 9. oldalon)

Ősi vágyaink, fogadalmaink megjelenítője

Engesztelő kápolna épül a Normafánál, a Szent Anna réten

Nagyböjt első vasárnapjának előestéjén Erdő Péter bíboros, prímás a budapesti-újpalotai Boldog Salkaházi Sára-templomban mutatott be szentmisét, és ennek keretében jelentette be, hogy az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye a Normafánál, a Szent Anna réten engesztelő kápolnát épít.

lapodniuk a kerület polgármesterével, Pokorni Zoltánnal.

(Folytatás a 7. oldalon)

A főpásztor kiemelte, hogy a terület nem az Egyházzal, de hosszasan tárgyalás után sikerült megál-

Alapunkban megjelenő írárok március 7-e, 12 óra (lapzárta) előtt érkeztek szerkesztőségünkbe, az ennek az időpontnak megfelelő állapotokat tükrözik a háborús helyzettel kapcsolatban. (A szerk.)

Hogyan beszélgetünk a gyerekeinkkel a háborús helyzetről?

Interjú Morva Dorottya iskolapszichológussal
8. oldal

Készülnek a nyíregyházi görögkatolikus székesegyház falképei
Nagy Kálmán a Máltai Színtőnőről

ISSN 0133-1205

22011

9 770133 120548

Az óra idejének zsarnokságából az élet ritmusának szépsége felé

Március 2-án a Szentatya a második katekézisést tartotta az öregségről. A hosszú életnek a Szentírásban található szimbolikus jelentőségéről, valamint az élet értelmének megértésében játszott fontos szerepéről elmélkedett. Ferenc pápa teljes katekézisének fordítását itt olvashatják.

Kedves testvéreim, jó napot kívánok!

Az ősatyák családfájáról szóló bibliai beszámolóban [vö. Ter 5] rögtön feltűnnek a rendkívül hosszú életkorok: évszázadokról van szó! Mikor kezdődik itt az öregkor? Elgondolkodik az ember. És mit jelent az a tény, hogy ezek az ősatyák, miután gyermekeik születtek, ilyen sokáig élnek? Apák és gyermekeik együtt élnek, évszázadokon át!

Az időnek ez a rituális stílusban elbeszélte évszázados ritmusa erős, nagyon erős szimbolikus jelentést ad a hosszú élet és a családja közötti kapcsolatnak.

Mintha a teremtett világban olyannyira új emberi élet átadása lassú és hosszú beavatásra szorulna. Minden új egy olyan teremtmény történetének kezdetén, amely szellem és élet, tudatosság és szabadság, érzékenység és felelősség. Az új élet – az emberi élet –, mely egész mélyen az Isten „képmására és hasonlatosságára” történt kezdete és halandó állapotának törekénysége közötti feszültségben van, egy teljes egészben felfedezésre váró újdonságot képvisel. Hosszú beavatási időt igényel, melyben a nemzedékek közötti kölcsönös támogatás elengedhetetlen a tapasztalatok értelmezéséhez és az élet rejtélyeivel való szembenézéshez. Ez alatt a hosszú idő alatt, lassan, az ember szellemi-lelki alkata is alakul.

Bizonyos értelemben az emberi történelemben minden korszakváltás ezt az érzést kelti bennünk: mint ha az élet értelmére vonatkozó kérdéseinket szépen előlről kellene kezdenünk, amikor az emberi létállapot tömérdek új tapasztalattal és korábban nem ismert kérdésekkel találkozunk. Természetesen a kulturális emlé-

kezet felhalmozódása növeli az új helyzetekkel való szembenézéshez szükséges ismereteket. A továbbadás időszakai rövidülnek, de az aszimuláció időszakai mindig türelmet igényelnek. A túlzott sebesség, mely már rátelepedett életünk összes területére, minden tapasztalatot felszínesebbé és kevésbé „táplálóvá” tesz. A fiatalok öntudatlan áldozatainak ennek a megosztottságnak az óra ideje, mely csak eltelni akar, és az élet ideje között, mely megfelelő „erjedést” igényel. A hosszú élet lehetővé teszi, hogy megtapasztaljuk ezeket a hosszú időket és a sietség okozta károkat.

Az öregség kétségtelenül lassabb ritmusra kényszerít: de ez nem csak a tétlenség időszaka. E ritmus visszafogott mértéke ugyanis mindenki számára az élet értelmének a sebesség megszállottsága által nem ismert tereit nyitja meg.

Az öregkor lassú ritmusával való kapcsolatvesztés bezárja ezeket a mindenki előtt nyitott tereket. Ennek összefüggésében kívántam bevezetni a nagyszülők napját július utolsó vasárnapján. Az élet két szélén álló nemzedék – a gyermekek és az idősek – közötti szövetség segíti a másik kettő – a fiatalok és a felnőttek – összefogását, hogy mindenki létezése gazdagabbá váljon emberségben. Párbeszédre van szükség a nemzedékek között: ha nincs párbeszéd a fiatalok, az idősek, a felnőttek kö-

zött, ha nincs párbeszéd, akkor mindegyik nemzedék elszigetelt marad, és nem tudja továbbadni az üzenetet. Az a fiatal, aki nem kötődik a gyökereihez, a nagyszülőkhöz, az nem kap erőt – ahogy a fa is a gyökereiből kap erőt –, és rosszul, betegesen, fogódzók nélkül nő fel. Ezért kell keresni, mint emberi szükségletet, a nemzedékek közötti párbeszédet. És ez a párbeszéd főleg a nagyszülők és az unokák között fontos, akik a két végletet képviselik.

Képzeljünk el egy olyan várost, amelyben a különböző korosztályok együttélése szerves részét képezi a lakókörnyezet globális tervének. Gondoljunk arra, ahogy az idősek és a fiatalok között szeretetteljes kapcsolatok alakulnak ki, amelyek kisu-gároznak a kapcsolatok általános stílusára. A nemzedékek egymáshoz csatlakozása egy valóban látható és élhető humanizmus energiaforrásává válna. A modern város általában ellenséges az idősekkel szemben (és nem véletlenül az a gyerekekkel szemben is). Ez a társadalom, mely a leselejtezés szellemében él, és eldobja a nem kívánt gyermekeket, eldobja az öregeket: leselejtezi őket, nincs szükség rájuk, és öregek otthonába, idősek otthonába dugja őket...

A túlzott sebesség centrifugába taszít bennünket, mely konfettiként szór majd szét. Teljesen elveszítjük az egészben látást. Mindenki ragaszkodik a saját kis darabkához, mely

a piac-város áramlása felett lebeg, ahol a lassú ritmus veszteség, a sebesség pedig pénz. A túlzott sebesség szétforgácsolja az életet, nem pedig intenzívebbé teszi.

A bölcsesség viszont „időpazarlást” követel. Amikor hazaérsz, és meglátod a kislányodat, kislányodat, és „időt pazarolsz” rájuk, ez a velük való foglalkozás alapvető fontosságú a társadalom számára. És amikor hazaérsz, és ott van a nagyapád vagy a nagymamád, aki talán nehezen beszél, vagy, nem is tudom, elvesztette a beszédképességét, és te vele vagy, „pazarlod az időt” rá, ez az „időpazarlás” erősíti az emberi családot. Időt kell szánnunk – időt, mely nem jövedelmező – a gyerekekre és az idősekre, mert ők képessé tesznek bennünket arra, hogy más szemszögből lássuk az életet.

A világvárvány, melyben még mindig kénytelenek vagyunk élni, megálljt parancsolt – sajnos nagyon fájdalmasan – a sebesség ostoba kultuszának. És ebben az időszakban a nagyszülők gátat szabtak a legfiatalabbak érzelmi „kiszáradásának”. A nemzedékek látható szövetsége, mely összehangolja idejüket és ritmusukat, visszaadja a reményt, hogy nem hiába éljük az életet. És mindannyiunknak visszaadja a szeretetet sebezhető életünk iránt, elzárva az utat a megszállott sebesség előtt, mely egyszerűen felemészti azt. A kulcskifejezés itt az „időpazarlás”. Mindnyájatoktól kérdezem: tudsz időt pazarolni, vagy mindig a sebesség sürgetésében élsz? „Nem, sietek, nem érek rá...” Képes vagy elütni az időt a nagyszülőkkel, az idősekkel? Képes vagy a gyerekeidre, a velük való játékokra pazarolni az idődet? Ez a próbakő. Gondolkodjatok el ezen! És ez mindannyiunknak visszaadja a szeretetet sebezhető életünk iránt – mint mondtam –, elzárva az utat a megszállott sebesség előtt, mely egyszerűen felemészti azt.

Az időskor ritmusa nélkülözhetetlen erőforrás az idő által meghatározott élet értelmének megragadásához.

Az idős embereknek megvan a maguk ritmusa, de ez a ritmus segít

nekünk! E közvetítésnek köszönhetően válik hitelesebbé az életnek az Istennel való találkozásra való rendeltetése: olyan terv ez, amely az embernek az Isten „képre és hasonlatosságára” való teremtettségében rejlik, és amely Isten Fiának emberré válásában pecsételődik meg.

Napjainkban az emberi élet időtartama egyre hosszabb. Ez lehetőséget ad arra, hogy növeljük a szövetséget az élet minden időszaka között. Hosszabb az élet, de a szövetséget is növelnünk kell! Ez abban is segít, hogy növeljük a szövetséget a maga egészében vett élet értelmével. Az életnek nem csak felnőttkorban, huszonötötől hatvanéves korig van értelme! Az élet értelméhez minden hozzátartozik, a születéstől a halálig, és képesnek kell lenned arra, hogy mindenki vel kapcsolatba lépj, és hogy szeretetkapcsolatokat alakíts ki mindenki vel, így érettséged gazdagabb, erősebb lesz. És az életnek ezt az értelmét is felkínálja nekünk, az egész életét. A Lélek adjon nekünk belátást és erőt ehhez a reformhoz: reformra van szükség! Az óra idejének zsarnokságát át kell alakítani az élet ritmusának szépségévé. Ezt a reformot kell végrehajtanunk a szívünkben, a családban és a társadalomban. Ismétlem: reformra van szükség. De mit kell megreformálnunk? Az óra idejének zsarnokságát át kell alakítani az élet ritmusának szépségévé. Alakítsd át a mindig sürgető idő zsarnokságát az élet saját ritmusa szerint. A nemzedékek szövetsége elengedhetetlen. Egy olyan társadalomban, ahol az idősek nem beszélgetnek a fiatalokkal, a fiatalok nem beszélgetnek az idősekkel, a felnőttek nem beszélgetnek sem az idősekkel, sem a fiatalokkal, az egy meddő, jövő nélküli társadalom, amely nem előre tekint, hanem önmagát nézi. És magányossá válik.

Isten segítsen bennünket, hogy megtaláljuk a megfelelő zenét a különböző korosztályok összehangolásához: a fiatalok, az idősek, a felnőttek, mindannyian együtt: a párbeszéd gyönyörű szimfóniája!

**Fordította: Tózsér Endre SP
Fotó: Vatican News**

Stanisław Gądecki érsek, poznańi metropolita, a Lengyel Püspöki Konferencia elnöke (képünkön) március 2-án levelet írt Kirill moszkvai pátriárkának, melyben határozott fellépésre szólítja, hogy kérje Vlagyimir Putyintól a háború beállítását, és szólítsa fel az orosz csapatokat, hogy ne vegyenek részt a háborúban. Az alábbiakban közreadjuk a levél magyar fordítását.

Öszentsége!

Nagyon szépen köszönöm tegnapi, Hilarion metropolita levelében írt szavait. Osztom azt a nézetét, hogy bármely nemzettel szembeni ellenségeskedés mindig elfogadhatatlan. Mindannyian testvérek vagyunk, ezért az ukrán vagy az orosz népet érő minden bajra úgy tekintünk, mint a sajátunkra. Ezért imádkozunk teljes szívünkkel Ukrajna békéjéért.

Azonban imádságunkat, hogy ne tűnjék képmutatásnak, tetteknek kell követnie. Hiszem, hogy Szentséged a béke embere. A mi Urunk, Jézus Krisztus így tanított minket: „Boldogok a békeszerzők, mert Isten fiainak hívattak.” (Mt 5,9) Ezért arra kérem Önt, Testvérem, folyamodjék Vlagyimir Putyinhoz, hogy állítsa le az ukrán népet elleni értelmetlen harcot,

melyben ártatlan emberek halnak meg, és nemcsak katonák, hanem a békés lakosság is szenved, különösen a nők és a gyermekek.

Egy ember egyetlen szóval megállíthatja több ezer ember szenvedését; ez az ember az Orosz Föderáció elnöke. Teljes szívemből kérem Önt, hogy felhívásával támogassa az orosz csapatok kivonását Ukrajna független államából.

Semmilyen ok, semmilyen ürügy sem igazolja soha azt a döntést, hogy lakóházak, iskolák és óvodák bombázásával katonai inváziót indítsanak egy független ország ellen. A háború mindig az emberiség veresége. Ez a háború, amint egy korábbi levelemben is írtam, azért is értelmetlen, mert a két nép egymáshoz közel áll, és keresztény gyökereik is közősek. Szabad-e elpusztítani a kereszténység bölcsőjét

A moszkvai pátriárka határozott közbelépését kéri

A Lengyel Püspöki Konferencia elnökének levele

szláv földön, a Rusz megkezdésének helyén?

Arra is kérem Önt, hogy szólítsa fel az orosz katonákat, ne vegyenek részt ebben az igazságtalan háborúban, és tagadják meg a parancsok végrehajtását, amelyek, mint látuk, számos háborús bűncselekményhez vezetnek.

A parancsmegtagadás ilyen helyzetben erkölcsi kötelesség. Eljön az idő, amikor ezek miatt a bűncselekmények miatt bíróság elé kell állni, nemzetközi bíróságok elé is. De ha valaki el is kerülheti az emberi igazságszolgálat-

tást, van egy Bíróság, amely elé oda kell állni. „Mindannyiunknak meg kell jelenünk Krisztus ítélőszéke előtt, hogy ki-kik megkapja, amit teszi életében kiérdemelt, aszerint, hogy jót vagy gonoszt tett-e.” (2Kor 5,10)

Hiszem, hogy a háborúba küldött sok orosz nemes lelkű ember. „Nem tudjuk, kire lövünk, mind ránk hasonlítanak...” – mondta egyik katonájuk. Ezért arra kérem Önt, szólítsa fel őket, hogy a lehető leggyorsabban térjenek haza, nehogy ártatlan vérrel szennyeznék be kezüket.

Krisztus tanítványaiként tudjuk, hogy az Egyház legfőbb fegyvere a lelki fegyver. „Ezeket a gonosz lelkeket nem lehet másként kiűzni, csak imádsággal és böjttel” – olvassuk Szent Máténál (Mt 17,21; Mk 9,29). Ferenc pápa felhívására válaszol ma Lengyelországban imnapot és böjtöt hirdettünk, hogy az igazságos béke megszülessék Ukrajnában. Arra kérem Önt, Testvérem, szólítsa fel Oroszország összes ortodox testvérét hasonló cselekedetre.

Hiszem, hogy Isten nem marad közömbös imáink és áldozataink iránt. Hiszem, hogy a böjt és az ima megváltoztatja az emberi szívüket.

*Az Úr Krisztusban
Stanisław Gądecki érsek,
poznańi metropolita,
a Lengyel Püspöki
Konferencia elnöke*

**Forrás: CREDO
Fordította:
Hidász Ferenc OFM
Fotó: Merényi Zita**

Isten mégis megsegít minket

Barabáson a Katolikus Karitászt fogadta a menekülőket

(Folytatás az 1. oldalról)

Eközben népes csoport érkezik. Öt gyerek három fiatal nővel. Átfáztak, kimerültek. Ők három család. A férjek szállították őket Kijevből a ha-

kell tennünk magunkért, hiszen Bereg híres a vendégszeretetéről” – hangsúlyozza a településvezető a példátlan összefogást.

Árvai Ferenc, az Egri Főegyházmegyei Karitászt igaz-

A kicsik fáradékonyak, nehezen viselik a megpróbáltatásokat, a hajnali gyaloglást, a várakozást a határnál. Vacogva érkeznek meg.

Amikor itt felmelegszenek, tele a pocak, kaptak csokolá-

meg, ez izgalmas kaland, olyan, mint egy nagy kirándulás, ahova nem tudjuk, miért, apa nem tudott velünk jönni. Biztatjuk, vigyék magukkal azt a játékot, ami megtetszett, hiszen a menekülőcsomagba játék biztosan nem fért bele. Egy plüssállat barátot és vigasztalót is jelent.” Az igazgató szavai-
ból megérezzük, milyen figyelemmel fordulnak a gyerekek felé a határon szolgáló karitás-
szosok.

Ferenc atya emlékeiben sok orosz szó megmaradt, megszólítja a Kijevből érkezett fiúkat. Egyre jobban beindul a beszélgetés. Okszána is csatlakozik. Elmondják, Kijevben a repülőtér mellett van a lakásuk. „Békés lakókból egy csapásra menekülőkké váltunk. Csütörtökön bombázásra ébredtünk. Tudtuk,

nyek között mondják el a történetüket, de nem a kétségbeesés beszél belőlük. Sokat jelent, hogy itt nemcsak ételt kapnak. Egy pár órára meghallhatnak, meghallgatják

A konyhában például a Recskért Egyesület két nyugdíjas önkéntese dolgozik a helyiekkel. Szendvicseket készítenek, teával, kávéval kínálják az érkezőket.

tárta. A férfiak nem tudták, de nem is akarták elhagyni Ukrajnát. Okszána azt mondja, „meg kell védeniük az országunkat, harcolniuk kell”.

Négy napon át utaztak, állandó félelemben, nem foglal-

gatója is dicséri az együttműködést. „Nagyon jól össze tudunk dolgozni az önkormányzattal és az önkéntesekkel. A helyiek gyűjtik össze a határon az érkezőket, szállítják ide kisbuszokkal, mi pedig

dét, újra előjön az a gyerek, aki tud nagyot kacagni, játszani, kergetőzni. Velünk is leül, nem bizalmatlan, látja, hogy mosolygunk rá, és a nyelvi akadályok ellenére is jókat játszunk. Meg kell adni nekik, hogy itt is

hogy nagy a veszély. Készítettem egy füzetet, felírtam, kik vagyunk, ha történne velünk valami. Harkovi barátainktól még aggasztóbb hírek érkeztek. Ők már nem tudták elhagyni a várost. A férjem úgy döntött, biztonságba kell vinni a gyerekeket. Unokatestvéreimmel együtt másnap útnak indultunk.

A férjeink maradtak. Menteni a menthetőt, harcolni, megtenni, amit tudnak. Mi lesz velük? Mennyi áldozat, amíg vége lesz? Haza tudunk-e valaha menni? Áll-e még a házuk? A háború szörnyű.”

Mindannyiukban nagy a tartás, fegyelmезettek. Köny-

őket. A Karitászt önkéntesei nem engedik, hogy magukba roskadva üldögéljenek, keresik a kontaktust, rájuk mosolyognak, beszélgetést kezdenek. És az emberek meg is nyílnak. Feloldja őket az itt megtapasztalt légkör, és elmondják gondjukat, bajukat. Sokan vannak, akik mindezt megteremtik. Huszonöt karitászcsoport van az egyházmegyében, mindenholnan érkeznek Barabásra önkéntesek. A fogadóasztalnál a szomszéd faluból, Tiszadonyból érkezett önkéntes ül. Kapi Barbara angolul beszél, éppen egy Kijevben tanuló nigériai diákcsoport fuvarját szervezi Budapestre.

Tarjánai Imréné és aszszonytársa reggel érkezett, adományt hoztak Recskről. A sofőrjük szállítást vállalt Budapestre, addig a két asszony kiveszi a részét a munkából. „Testvértelépülésünk van, Rafajnaújfalun. Interneten tartjuk a kapcsolatot, összeszedjük, amire a kintieknek szükségük van. Ezt a világot éljük, nem tudunk mit tenni, de segítünk. Ha kell, bármikor jövünk” – az idős asszony fáradhatatlan a segítségben.

Eközben a háttérben is folynak a munkálatok. Écsy Gábor, a Katolikus Karitászt igazgatója járja Kárpátalját, a nyíregyházi bázisról élelmiszert, gyógyszert szállítanak a karitászegységekhez. Ukrajnában ugyanis meghatározott kvóták szabják meg, hogy egy településnek hány menekültöt kell befogadnia. Hogy akinek nincs, annak adni tudjanak – a Magyarországról érkező szállítmányokból. Nyíregyházán, a görögkatolikus csoport Oláh Tamás vezetésével csütörtök óta szervezi a segítségnyújtást. Naponta több száz úti csomagot raknak össze szendviccsel, itallal, kéztörölővel a vonattal utazók számára.

Búcsúzáskor az arcokon egy kis megnyugvás. Szlava Bohu – Hála Istennek. Isten mégis segít minket. És hálásak az embereknek, megköszönik a jószágukat.

ja-e le a hadsereg az autójukat, tudnak-e tankolni. Megkönnyebbültek, hogy megérkeztek. Az egyik önkéntes vette kézbe ügyüket, Lengyelországba szeretnének továbbmenni, egy ismerősük révén ott kapnak ideiglenesen munkát, lakhatást.

Barabáson vagyunk, azon öt határátkelő egyikén, ahova folyamatosan érkeznek a menekültek Ukrajna felől, és ahol a magyar segélyszervezetek befogadóbázisokat létesítettek.

A korábban csak nappal működő kis határátkelőt most éjjel-nappalra megnyitották. A faluban a Katolikus Karitászt a település önkormányzatával összefogva épített ki fogadóbázist.

„A kultúrház nagytermében egy felajánlásnak köszönhetően kórházi vaságyakat tudtunk felállítani” – mutat körbe Daróczi Gábor, Barabás polgármestere. Az ezerlelkes falu maga sincs jó anyagi helyzetben, de „az emberek első szóra jöttek segíteni, ki

a továbbjutást szervezzük. Összehangolt munkát végzünk.”

A kertben két nagy sátor áll. Az egyik fűthető légkamrás sátor, benne tábori ágyak. Itt alszik a 8-10 karitászmunkatárs, köztük Árvai Ferenc, Zagya Richárd, az országos Karitászt igazgatóhelyettese, Oláh Tamás, a Nyíregyházi Egyházmegyei Karitászt igazgatója, Vadász Bálint, a győri karitászt munkatársa, Veres József, az abasári karitászt vezetője és Pásztor Gergely, a nyíregyházi csoport munkatársa. A másik sátor olyan, mint egy vegyesbolt. Tartós élelmiszer, tisztítószerek, takarók, babakocsik, ruhák, sőt még állateledel is van itt.

Ferenc atyának gondja van az érkezőkre. „Figyelünk, hogy jó legyen a hangulat. Az embereknek kell a jó szó. A menekülők többségében édesanyák, nagymamák. Akkor nyugszanak meg, mikor látják, hogyan élednek fel a gyerekek. Éjjel még fagyott, napközben hideg szél fúj.

gyerekek maradhassanak. Az élet csodálatos szakasza a gyerekkor, amikor a Jóisten sok mindentől megvéd minket. Ezt tapasztaltam itt is. Ezek a kicsik nem fogták fel, hogy ők most anyával menekülnek, úgy élnek

A BIBLIA ÜZENETE

Aki legyőzve győz

Lk 9,28b–36

Jó az Istennel együtt lennünk – ez az egyszerű tapasztalat a színeváltozás történetének az egyik üzenete. Nagyböjt lelki kihívása is éppen ebben áll: az Úrral vagyunk-e? Jó-e nekünk az Úrral lenni? Rengeteg formája lehetséges a böjti gyakorlatok, vallásos szokások megélésének. De mindezek valóban azt jelentik számunkra, hogy a lehető legszorosabb élet-közelségre jutunk Istennel?

A kérdésre jó lenne azonnal és gondolkodás nélkül „igen”-nel válaszolni, ám nem biztos, hogy őszinte és hiteles lenne a feleletünk. Ki tudja, Pétert mi motiválja a felkiáltásában: a dicsfény, az isteni kinyilatkoztatás élménye, valamiféle emberen túli tapasztalás misztikája? Vajon meghallotta-e, hogy Mózes és Illés Jézus haláláról beszélgetnek, amelyet a Mesternek Jeruzsálemben kell majd elszenvednie? Tényleg mindent megértett és befogadott az a Péter, aki megfeddte Jézust, amikor ő nyíltan kezdett beszélni a szenvedéséről: „Távol legyen ez tőled, Uram! Ez nem történhet meg veled” (Mt 16,22)? Lehetséges, hogy a rendkívüli esemény csodálatossága elterelte a figyelmét a lényegről, s miközben lelkendezve az Úrral együtt akart maradni, valójában a lehető legmesszebbre távolodott tőle? Bizony, nem lehetetlen, hogy a színeváltozás hegyén, istenségének és messiási mivoltának csodálatos kinyilvánításakor Krisztus végül épp annyira

egyedül maradt, mint később a Getszemáné kertjében. Az ember ugyanis szereti a nagyság és a győzelem felcsillanását, de hajlamos elzárni a szívét a kereszt titka elől.

Személyes nagyböjtünk fontos kérdése ez: miközben minden önmegtagadásunk, imánk, jócselekedetünk arra indít, hogy egyre közelebb kerüljünk az Úrhoz, a szívünk valójában milyen utat jár be? Aszkézisünk önmagát ünneplő erénygyakorlattá, akaratdiadallá lesz? Böjtölésünkéből diéta vagy tisztítókúra válik? A szent negyvennap fókusza önmagunkon, az emberi megfontolásainkon és célkitűzéseinken van, vagy valóban a Mesteren, aki a legdicsőségesebb fényben a legmélyebb és legdrámaibb árnyékkal akar szembesíteni minket?

Nagyböjt a feszültségek ideje. Kézszelfogható benne a középkori bölcs megfontolás, hogy amikor Isten kinyilatkoztatja magát, valójában elrejtjezik – és viszont. A dicsőség fénye könnyen elfedheti a megváltó kereszt igazságát – ahogyan tekintetünket a keresztre szögezve olykor nehéz megpillantani húsvét hajnalhasadását. Legyen olyan időszak ez az életünkben, amikor megtanuljuk az igazi, a feszültségeket is megragadó látás művészetét, s valóban közel kerülünk az Úrhoz, aki megfeszített Király, aki legyőzve győz!

Török Csaba

GÖRÖGKATOLIKUS LELKISÉG

A Szent Liturgiáról (63.)

Régen is éltek nagy utazók. Történtek nagy utazások. Ám korántsem annyi, mint amennyire a modern világ lehetőséget nyújt. Régen sem voltak veszélytelen az utazások. (Elég csak az ókori mondasra gondolni: „Nem tudsz imádkozni? Szállj tengerre!”) Ma sem azok. Éppen ezért az Egyház igyekszik Isten segítségét kérni a sikeres utazáshoz. Külön Szent Liturgiát is lehet végezni erre a szándékra, melybe a megfelelő helyekre sajátos kérések kerülnek be.

A pap az előkészületi szertartásban végzi az első felajánlást az utazókért: „Urunk Jézus Krisztus Istenünk, fogadd el ezt az áldozatot N. N. szolgád bűneinek bocsánatára, áldd meg utazását, s küldd el hozzá, mint egykor Tóbiáshoz küldted, a békesség angyalát útítársul, vezetőül, őrzőül, oltalmul és visszaverhetetlen védelmezőül minden gonosz támadással szemben, hogy békességgel, egészségben és tisztességben térhessen vissza, s benne is megdicsőíttessék a te fölséges neved!” Már ez az első ima is összefoglalja a lényegét. Mindenekelőtt azt, hogy mennyire fontos a bűnbocsá-

nat, amely megnyitja a kegyelem, az isteni segítség áradása előtt az ajtót. Ezután következhet az áldás kérése az Úrtól az utazás sikere érdekében. Sőt! Szentírási alapon még angyali segítséget is kér imádságában a pap (bár Rafael angyalt nem nevez meg). S mindez arra irányul, hogy az utazás és a szerencsés visszatérés Isten dicsőségét szolgálja.

A nagy ekténiába négy kérés illeszkedik bele, melyeknek kötött szövegét a papi zsolozsmáskönyvből lehet venni. Ezek az elindulástól a visszatérésig ívelik át az utazás folyamatát, és gondolatról gondolatra követik az előkészületi imádság témáit.

Legelőször tehát itt is a bűnbocsánat gondolata kap helyet: az Úr „irgalmazzon”, „bocsássa meg” az útra kelők minden bűnét. Majd rögtön hozzácsatlakozik a másik kérés: „áldja meg útrakelésüket”. S mennyire fontos ez! Olyan, mint a szántóvető ember keresztvetése, aki Isten áldásával kezdte a munkáját. Fontos aztán az is, hogy utazásuk folyamán segítséget kapjanak az utazók. A második könyörgésben ez hangsúlyozottan jelenik meg. Igaz, a

szöveg itt sem említi Rafael angyal nevét, de Tóbiás előbbi említése világossá teszi, hogy róla van szó: a „békesség angyaláról”, akit nemcsak „útítársul és vezetőül” kér az ima, hanem „örzőül, biztosítékul, oltalmul” is. Bizony, az utazás veszélyes is tud lenni. Nemcsak a tengeren hajózóknak, hanem az úrben utazó úrhajósoknak is! Ezért az „ellenséges támadással szemben” is védelmet kér a szöveg, amit a harmadik könyörgés még csak fokoz. Azt kéri, hogy az utazót „oltalmazza meg visszaverhetetlen erővel minden ellenséges fondorlat és támadás ellen, és segítse akadálytalanul haladni”. Aztán már megjelenik itt a visszatérés gondolata is, amit a negyedik könyörgés részletez. Előtte azonban még hangsúlyozza, hogy az utazás veszélytelen és békés legyen. S így csúcsoszik ki a kérés: adjon az Úr „egészségben, teljes jámborságban és tisztességben való visszatérést” az utazónak.

A könyörgésekre most a szokásos a válasz hangzik el: „Uram, irgalmazz!” Igen, az utazás sikere érdekében!

Ivancsó István

LITURGIAKOMMENTÁR

Az Eucharisztia ünneplése (123.)

Szabadulást ellenségeinktől és mindazok kezéből, akik gyűlölnék minket. „Megszabadított hatalmas ellenségeimtől, nálamnál hatalmasabb gyűlölőimtől.” (Zsolt 18,18; vö. 2Sám 22,18) „Megmentette őket gyűlölőik kezéből, ellenségeik kezéből megszabadította őket.” (Zsolt 106,10) Zakariás énekének ószövetségi alapjaiban a fent idézett zsoltárok szakaszait találjuk. A 18., úgynevezett királyzsoltár 17–20. versei tartalmazzák az egyéni hálaadást, amelyben a zsoltáros hálát ad az Úrnak a nála erősebb ellenségtől való szabadulásért. A történeti 106. zsoltár szakasza viszont elbeszéli a választott nép szabadulását a fáraó rabságából és üldözésétől.

A Benedictus ének gondolati összefüggésében elsősorban olyan ellenségekről van szó, akik el akarják szakítani a népet annak Istenétől. Ebből a szempontból a Messiás, az Üdvösség Szarva az, aki hatalommal és erővel megszabadítja a benne bízókat mindazoktól, akik gyűlölettel vannak Isten és népe iránt; akik

gondolataikban kevélykednek (vö. Lk, 1,51; Zsolt 147,8). A gyűlölet jelenti az élet minden területén tapasztalható zaklatást és erőszakot: „Boldog vagy, Izrael, ki hasonló hozzád? Nép, amelyet oltalmaz az Úr, a te segítő pajzsod és diadalmas kardod. Hízelegni fognak neked ellenségeid, s te a nyakukra hágsz.” (MTörv 33,29; vö. Iz 51,22–23)

Ennélfogva „a támasztotta nekünk azt jelenti, hogy üdvösséget támasztott nekünk ellenségeinktől. Ahogyan előzőleg röviden előjelezte: és az üdvösség szarvát támasztotta nekünk, folytatásként mintegy nyíltan mondja ezt kifejtve: üdvösséget ellenségeinktől, és mindazok kezéből, akik gyűlölnék minket. Mindazok, akik gyűlölnék minket, vagy a rosszakaratú embereket, vagy a tisztátalan lelkeket jelenti. Miközben ezek kezeiből is reméljük a szabadítást, a jövődő valóságban is szabadokká vá-lunk tőlük.” (Beda Venerabilis: In *Lucae evangelium expositio* I, 2,1. in PL 92, col. 325.)

Sztankó Attila

A HÉT SZENTJE

Szent Patrik

Március 17.

Írország már a korai középkortól a „szentek szigeteként” volt ismert, mégis Patrik az egyetlen szent, aki az egyház egyetemes kalendáriumában Írországot képviseli, és ő sem volt ír származású. Britanniában született, apja diakónus volt, nagyapja pap. Tizenhat éves korában elrabolták és Írországba hurcolták. Birkákat kellett őriznie az ország nyugati partvidékének hegyein. Hatévi fogság után álmában hangot hallott, amely azt mondta neki: „Nemsokára visszatérsz hazádba.” A hang indítására elmenekült, és kalandos úton végül visszatért Britanniába a szüleihez. Ekkor apja és nagyapja példáját követve már papnak készült. Egy éjjel álmában megjelent nála egy ír férfi, és levelet adott át neki. A címe ez volt: *Az írek hangja*. Amikor el akarta olvasni, Írország partjai felől ezt a kiáltást hallotta: „Jöjj, szent ifjú, hozzánk, és légy ismét köztünk!” Ébredésekor annak jeleként értelmezte az álmot, hogy Isten a szomszédos ország megtérítésére válsztotta ki.

Galliában tanult, amikor Celesztin pápa úgy döntött: püspököt kell Írországba küldeni – és Patrikot választották a feladatra. Missziója páratlanul sikeres volt. Nemcsak a törzsfőket nyerte meg, hanem a népet is. Gondja volt rá, hogy az írek kereszténnyé válása ne maradjon külsődleges. A papok és a világiak életének szilárd kereteket adott, és ez-

zel megvetette annak a szokatlanul kemény fegyelemnek az alapjait, amellyel az ír egyház századokon át kitűnt, és amely képessé tette, hogy kiálljon egy rettenetes üldözést. Patrik így írt azokról az ezrekről, akiket megkeresztelt: „Is-

ten a tanúm, hogy közülük egyet sem tévesztettem meg.”

Azt, hogy őt bízták meg az írországi misszió befejezésével, jórészt annak köszönhet-te, hogy fogsága alatt megismerte az országot, és kifogástalanul beszélte az ottani nyelvet. Írország lett az első az Alpoktól északra, amely saját egyházi nyelvet és irodalmat fejlesztett ki. Tisztelete Írországon kívül szinte alig terjedt el.

A Szent Patrik emlékére tartott Lough Derg-i bűnbánati zárandoklathoz ma is hozzátartozik, hogy a zárandokok egész éjszakákat imádságban töltenek a bazilikában, és hogy álmodásukon úrrá legyenek, időnként körüljárják a templomot. Így aztán reggel mintegy az üdvösség jeleként üdvözlik a napot, amikor a tengeren túl felkel.

L. K.

MÁRCIUS 13., NAGYBÖJT 2. VA-SÁRNAPJA (Krisztián, Solt, Rozina) – Ter 15,5–12.17–18 (*Abrahám hitt az Istennek, Isten pedig szövetséget kötött vele, és megígérte neki minden áldását.*) – Fil 3,17–4,1 vagy Fil 3,20–4,1 (*A feltámadáskor Krisztus átalakítja gyarló testiünket, és hasonlóvá teszi megdicsőült testéhez.*) – Lk 9,28b–36 (*Míg Jézus imádkozott, arca teljesen megváltozott.*) **Zsolozsma:** II. zsoltárhét – **Énekrend:** Ho 59 – ÉE 533, 414, Ho 59 – ÉE 66, Ho 132 – ÉE 533, Ho 70 – ÉE 84. **MÁRCIUS 14., HÉTFŐ** (Matild, Paulina) – Dán 9,4b–10 – Lk 6,36–38. **MÁRCIUS 15., KEDD** (Hofbauer Kelemen, Krisztof) – Iz 1,10.16–20 – Mt 23,1–12. **MÁRCIUS 16., SZERDA** (Henrietta, Herbert) – Jer 18,18–20 – Mt 20,17–28.

A hét liturgiája

C év

MÁRCIUS 17., CSÜTÖRTÖK (Szent Patrik püspök, Gertrúd, Patricia) – Jer 17,5–10 – Lk 16,19–31. **MÁRCIUS 18., PÉNTEK** (Jeruzsálemi Szent Cirill püspök és egyháztanító, Sándor, Ede) – Ter 37,3–4.12–13a.17b–28 – Mt 21,33–43.45–46. **MÁRCIUS 19., SZOMBAT – SZENT JÓZSEF, A BOLDOGSÁGOS SZÜZ MÁRIA JEGYESE FŐ-ÜNNEPE** (Józsa, Bánk) – 2Sám 7,4–5a.12–14a.16

(*Az Úristen neki adja atyjának, Dávidnak trónját. [Lk 1,32])* – Róm 4,13.16–18.22 (*A reménytelenségben is reménykedve hitt.*) – Mt 1,16.18–21.24a (*A Máriában fogant élet a Szentlélektől van!*) vagy Lk 2,41–51a (*Nekem Atyám dolgaiban kell lennem.*) – **Énekrend:** Ho 213 – ÉE 646, Ho 213 – ÉE 264, Ho 132 – ÉE 662, Ho 274 – ÉE 361.

MÁRCIUS 20., NAGYBÖJT 3. VA-SÁRNAPJA (Klaudia, Csák, Kötöny) – Kiv 3,1–8a.13–15 (*„Aki Van”, az küldött engem hozzátok.*) – 1Kor 10,1–6.10–12 (*Mózes és a pusztában vándorló nép sorsa legyen intő példa számunkra.*) – Lk 13,1–9 (*Ha nem tartotok bűnbánatot, éppúgy elvesztek ti is mindnyájan.*) – **Zsolozsma:** III. zsoltárhét – **Énekrend:** Ho 229 – ÉE 538, Ho 229 – ÉE 142, Ho 135 – ÉE 535, Ho 55 – ÉE 75.

Egy egész ország szívét meglágyította az Úr

Történet a befogadásról, Szárról

(Folytatás az 1. oldalról)

Mindenem megvan, itt meg a másét kell használnom, mert rá vagyok utalva.” Szép nagylányuk, Annabella beteg, agydaganattal műtötték, epilepsziás. Nem akartak eljönni, de látták a sok katonát, a harckocsikat, és hallották, hogy a 18 és 60 éves kor közötti férfiaknak be kell vonulniuk. A 17 éves fiuknak el kellett mennie az iskolából vérvételre, és bár azt mondták, nem viszik még el katonának, megijedtek: „A szívem szakadna meg a férjemért is, húsz éve élek vele, de ha a fiamat vinnék el, belehalnék.”

Irénkének és férjének is volt ott-hon munkája. Az édesanya két műszakban dolgozott, ha szegényesen is, de megélték két szép, eleven, okos gyerekükkel, a második Maximmal és a negyedikes Annamari-val. A háború második napján becsengettek az egyik munkatársa szomszédjához, de nem találták ott-hon a férjet. Házkutatás volt náluk: amikor nem nyitottak ajtót, betörték, keresték a férfit a szobákban, a pincében, a szekrényben is. „Én azelőtt nem akartam eljönni... De amikor ezt meghallottuk, megijedtem” – mondja Irénke.

Edit, aki befogadta őket, korábban újságíróként, szerkesztőként dolgozott, most egy hangulatos vendégházat működtet néhány apartmannel a Budapesttől autóval mintegy ötven kilométerre fekvő Száron. „Szeretném, ha az ideérkezők megéreznék valamit Isten szeretetéből, szépségéből, egyszerűségéből és tisztaságából” – vallja a ház kedves,

„Amikor gyalog elindultunk, csak mentünk a tömeg után. Ha nekik van hol meghúzódni, csak lesz nekünk is...”

vendégszerető tulajdonosa. A háború kitörésének napján a Marosvásárhelyen színművészetet tanuló lánya felhívta, nem akarja-e felajánlani a háború elől menekülőeknek a vendégházat. Persze, hogy akarta! A segítő szándék gyökerei a gyerekkorába nyúlnak vissza – meséli. Tizennégy éves volt, a testvére tizenegy, amikor egyedül maradtak, mert a szülei mindketten megtalálták életük párját, és elmentek otthonról: „Sebzett gyerekkorunk volt, de már megbocsátottam nekik, szeretem őket. Felnőtt nélkül laktunk, érzelmi megsemmisültünk, de egyfajta nyitottság is ébredt bennünk, megtanultuk, hogy aki éhes, annak segíteni kell.” 2008-ban megtért, és sokszor eszébe jut Jézusnak az a mondata: „Úgy cselekedjete másokkal, ahogy szeretnétek, hogy veletek is cselekedjenek!” A vendégházat is így működteti, a hosszú útról érkezőknek kénytelenül is vacsorát készít. Laktam már nála én is, hátrányos helyzetű gyerekeket táboroztattunk, tudom, hogy ez nem is akármilyen vacsora, mert Edit nagy örömmel és kíváncsian főz. Jairus lányának példájával támasztja alá, hogy ez mennyire evangéliumi cselekedet: Jézus is figyelt az

Baranyi Edit (képünkön balra) a vendégházába fogadott beregszászi menekült családdal

emberek testi szükségleteire, miután életre keltette a kislányt, kérte a szüleit, hogy adjanak neki enni.

„Amikor gyalog elindultunk, csak mentünk a tömeg után. Ha nekik van hol meghúzódni, csak lesz nekünk is... Este hat-hét körül érkezünk meg a határra, kilenc körül kezdtek átengedni a csoportunkat, a sógornőimmal, a gyerekekkel és apukámmal voltunk. A Beregsurány

akarsz-e vagy nem akarsz menni.” Ők autóval indultak útnak, Edit hirdetése nyomán Szárra tartottak, de csak késve érkeztek, mert az átélt traumák miatt a férje rosszul lett az autópályán, felment kétszázra a vérnyomása, kórházba kellett menniük.

„Kitettem a Facebookra egy hirdetést, hogy szívesen befogadok egy családot. Egy napig nem jött senki. Imádkoztam a Szűzanyához, hogy küldjön ide valakit, és másnap a reggeli szentmise után csengett a telefon. Egy régi ismerős hívott, hogy van egy kárpátaljai család, cigány származásúak, beteg kislánnyal. Kicsit gondolkodtam, és azt mondtam, legyen. Amikor megérkeztek, láttam a szemükön, hogy jó emberek, és nem félttem már, hogy baj lesz” – meséli Edit. Látták, hogy ez jó, és volt a vendégházban még egy szabad apartman, azt is felajánlotta. Petra, egy háromgyerekes anyuka elindult a másik családért, Irénkééért a határra, nagy nehezen megtalálta őket. Kitti, a cica is jött velük egy decathlonos háztízszakban, csak a feje látszott ki belőle. Fontos szereplője volt az utazásnak, okozott némi izgalmat, egyszer meg is szökött. Budapest fényei annyira tetszettek a családnak, akik eddig a falu határát is alig lépték át, hogy bevitte őket kocsiával a városba, megmutatta nekik, ők pedig fotózták, ámuldoztak.

Nem csak Edit, az egész falu nagy szeretettel fogadta a menekülő családokat. Nagyon sok adományt kapnak, félóránként jönnek az emberek valami segítséggel. Talán a sváb falu lakóinak zsigereiben még ott él, amikor az őseiknek kellett menekülniük a negyvenes években... Edit összegyűjti a pénzt, hogy legyen majd az albérletre, kaucióra. Anyai gondoskodással beszél a családokról, intézi ügyes-bajos dolgaikat, irataikat, az iskolát, munkalehetőséget, albérletet, mindent, ami alapvetően szükséges ahhoz, hogy meg tudjanak majd élni Magyarországon. „Nem tudom, hogyan vészeltük volna át ezt az egészet, ha nincs ez a sok segítség, vagy ha ellenségesen fogadnak minket – vallja be Szilvi, és hozzáteszi: – Ha szétnéznénk, Isten előtt nincs lehetetlen: egy egész ország szívét meglágyította a Jóisten. Akkor nagy összefogás van, amit soha nem gondoltam volna. Én azt hittem, az emberekből már kihalt a szeretet.”

Irénkék gyerekei is otthon érzik magukat a házban, a faluban. Már

folynak a megbeszélések az iskolával, benéztek az osztályokhoz, ahová remélhetőleg járhatnak majd, és ahol nagy szeretettel várják őket. Szilvi fia gépésznak tanult, idén érettségizett volna. Most munkát keresnek neki is, és remélik, hogy később le tud majd érettségizni. Bár szívesen hazatérnének, nem biztosak benne, hogy ez lehetséges lesz, készülnek a magyarországi életre is. A legrosszabb forgatókönyv szerint a házukat lebombázhathják, de ha megmarad, akkor is kétséges a hazatérés. Amikor egy tatabányai újságban megjelent a történetük fényképpel, otthonról fenyegetéseket kaptak a Facebookon, hazaárulóknak nevezték a férfiakat.

Edit számára mély spirituális tapasztalat is a befogadás: „Egyszerű emberek, de nagyon szépen beszélnek, tanulom tőlük az egyszerűséget, tisztaságot. Dolgosak és tisztaszívűek, nincs bennük az a vágyakozás az anyagi javak, termékek iránt.” Edit azt is elmesélte, hogy a háború

„Szeretném, ha az ideérkezők megéreznék valamit Isten szeretetéből”

kitörése előtti kedden szentségimádáson volt Gazdagréten, és hallotta az Úr hangját, mintha azt mondaná neki: „Szólj az én népemnek, hogy térjenek meg a bűneikből, mert nincs sok idő hátra.” Határozott kiállásra készítette ez a tapasztalat: „Nem is értettem. Hogyan szóljak én? Mint Jónás, menjek oda az emberekhez, hogy azt mondják, hülye vagy, Edit? De hallottam a szavakat! Csütörtökön pedig kitört a háború, befogadtam menekülteket, és már kerestek újságtól, televíziótól... Amit Isten kért, azt most el tudom mondani: ez egy szellemi harc, amelynek a mani-

fesztálódását látjuk. Akkor nem lesz világháború, ha megtérünk a bűneinkből, és Istenhez fordulunk. Tényleg baj van, egyetlen gombnyomásra kitörhet a világháború. Meg kell tanulnunk, hogy ne legyen benne az önzés minden dolgunkban, hanem Isten szemszögéből lássuk az embereket. A boldogságnak nincs köze a termékekhez, amiket megvehetünk. A dolgunk most az, hogy befogadjuk, megelessük a menekülőket, és imádkozzunk. Meg kell változni, és ez nem könnyű. A viselkedés a szívből fakad, ott kell megváltoznunk.”

Mi is írunk róla, a tévé is járt már itt, okosan kell eljárni a megjelenítéssel, mert katonaköteles korú férfiak is vannak a befogadott emberek között. Mély dilemmát okoz ez a helyzet Editnek is: „Azt mondja az evangélium, ne kürtöljessük magunk előtt a jócselekedeteinket. Nem akartam kikürtölni, így hozta az élet. Belőle harc folyik a kevélység és az alázat között, mert ez nem az én dicsőségem, hanem az Úré. Kicsit rivaldafénybe került ez a jócselekedet, de nekik meg nagy szükségük van az adományokra.”

Szilvi is hisz Istenben, örülnek egymás hitének, és közösen elevenítik fel az ószövetségi történeteket az imádság erejéről: amikor Mózes kezét megtámogatták a harc során, hogy ne lankadjon az ima, és Józsué serege győzedelmeskedjen. A *Krónikák könyvének* 20. fejezetéből Jehosafát király történetét emeli ki Edit: a harc előtt böjtöt hirdetett a király, Júda egész népe böjtölt és imádkozott. Kivonultak az Úr énekesei, dicsőítették Istent. Ettől az ellenség megzavarodott, egymásnak estek, így Jehosafát serege győzedelmeskedett. Fontos látni a mögöttes dolgokat: „Mennyi bűnünk van, bálvány- és pénzimádat, parázناسág... Ki tölt Istennel időt? Annyi időt töltünk a filmekkel, a boltokban, a szomszédolással, de az Úrral töltünk-e időt?” – tette fel a sürgető kérdéseket Edit, és úgy éreztem, a befogadás ideje ebben a vendégházban és mindenütt éppen ez: az Úrral töltött idő. Imádságban és lemondásban, javaink megosztásában, remélve, hogy eljön a kegyelem ideje, és mindannyian megszabadulunk a háború rémségétől.

Thullner Zsuzsanna
Fotó: Merényi Zita

Te mit teszel a magad helyén?

Mindennek megvan az ideje. Eltemtük a telet, készülünk a természet és a lélek feltámadására. A magvetés és a gyümölcs-érlelés között azonban hosszú, csendes időre van szükség, nagy dolgok történnek ilyenkor. Ez a tisztulás, az erő újjászülésének ideje – ami ugye „a búzámag elhalásával” kezdődik. Csak ezután következik a növekedés, majd a rügyfakadás, a virágba borulás és a gyümölcsözés. Az élet lassan növekszik, és nem a virágzás, hanem a növekedés fáj. „Ahogy nyúlik a szár” – írja Szabó Magda. Ennek az idejét éljük. Bűnbánat, bűnt, önnevelés – majd az ezekből fakadó nevelés.

De hogyan kezdünk hozzá? Világunk nem kínálja tálcán a megoldásokat, sőt in-

kább összezavar. „Nem kell ezzel törődni! Valósítsd meg önmagad! Jogod van hozzá! A gonosz csak a beteg psziché fantáziája!” Érezzük ezeknek a szavaknak az egyoldalúságát, de megszólal a másik véglet, a kíméletlen, farizeusi önostorozás is: „Isten nem verbottal! Velejég bűnös minden ember! Te sem vagy méltó az irgalomra! Vezekelj, nem tudhatod, mennyi gonoszság van a szívedben!”

Vajon mi segíthet abban, hogy megtaláljuk a kettő közötti, mindegyiknél magasabb szintű „egészséges, életet fakasztó meghalás” szűk ösvényét? E zavaros körülmények között fokozottan érzékeny lelkiismeret kiművelésére van szükség. Biztosan nem lesz elég a mechanikus, külső szabályrendszereknek, a szórólhasogató lelkitükröknek

való megfelelés: „csúnyát mondtam: hányszor, csúnyát gondoltam: hányszor...” Egyszerű és tágas lenne ez az út, de jól ismerjük, hová vezet: „A szűnyogot kiszűrtek, a tevét meg lenyeltek. Jaj nektek, farizeusok és írástudók, ti képmutatók! Tisztára mossátok a pohárnak és a tálnak a külsejét, belül azonban tele vagytok rablással és mértéktelenséggel. Te vak farizeus! Előbb belül tisztítsd ki a poharat és a tálat, akkor majd kívül is tiszta lesz.” (Mt 23, 24–26)

A kísértő mindig ravasz, kifinomult eszközökkel vesz körül, úgy, hogy apró lépésenként adjuk föl meggyőződésünket, ragaszkodásunkat, hűségünket. Szép lassan kitágítja a lelkiismeret olyannyira, hogy abba szinte már minden belefér. Bizony, sokszor nehéz megállapítani, hogy „Ki a betyár? Ki a szent”/ (...) / Ha a mérték tönkrement, / senki, semmi meg nem ment.” (Mécs László) Sajnos „még a legérzékenyebb személy is hozzászokhat idővel a legdurvább dolgokhoz is. A kegyetlenség nem személyiségjegy. A kegyetlenség szokás”. (Rick Yancey)

Milyen a jó mérték? Menjünk be a „belső szobánkba”, és ott keressünk tovább!

Kicsit banálisnak tűnik ugyan, de végső soron igaz, hogy a szeretet lesz ennek is a

kulcsa. „A hőmérő nem a hideget méri, hanem a meleg hiányát. (...) Ugyanígy a bűn nem más, mint a szeretet és a jóság hiánya.” (Böjte Csaba) Jó lenne tehát megtanulni figyelni arra, hogy mi az, ami leválaszt engem a szerető kapcsolataimról. Azokat a kis tüskéket, vadhajtásokat kellene lenyesegetni, amelyek elválasztanak tőle: a házastársamtól, testvéremtől, barátomtól, édesanyámtól, anyósomtól, munkatársamtól, Istenemtől. Ez pedig igen személyes mérlegelést kíván, hiszen minden kapcsolat más, mástól eleven, és mástól szenved. Melyik lelkitükrő hívja fel a figyelmedet arra, hogy ne olyan hangosan csukd be az ajtót, ahogy szoktad, vagy ne hallgass el tüntetően, ha valami nem tetszik? Melyik figyelmeztet arra, hogy aludj többet, mert fáradtan nem tudsz szeretni? Melyik mutatja meg, milyen megjegyzéseket nem lenne szabad tenned? Melyik jelzi, hogy mi számít kishitűségnek, bizalmatlanságnak, és hogy Isten hogyan szeretne beszélni veled kedden reggel vagy pénteken? Rajtam kívül meg tudja-e ítélni bárki is, hogy mikor mulasztottam el valamit, amit megtehettem volna érted? „Sokszor az jár el igazságtalanul, aki valamit nem csinál, nem csak az, aki valamit csinál.” (Marcus Aurelius)

Ezt a finom iránytűt kellene most megtalálnunk és kimunkálnunk magunkban. Ősi eszköze ennek az önmegtartózkodás, a jókedvű adakozás, a testi kívánságok fegyelmzése, a szem bűjtje, a csend kívül-belül. Mindez egyszerű

elhatározás kérdése, gondolja az, aki még nem próbálta. A környezet ugyanis nem fog segíteni. Fogyasztói, wellnesztársadalomban élünk. A vágyteljesítés késleltetése sehol nem divat már. Életidegenné vált mindenfajta lemondás. Ezért egyre inkább arra kell törekednünk, hogy ne válasszuk le a szenvedést a belső örömről, hogy legyen erőnk szembemenni az árral. Ahogyan a bibliai földműves, amikor a földben kincset talál, és örömeiben (!) adja el mindenét. Először a kincset – a kapcsolatot – kell megtalálnunk, hogy örömeinkben vállaljuk az élet növekedésének nehézségeit, áldozatait, fájdalmát.

Azt a bizonyos kincset pedig a csendünkben ismerjük fel. Biztosan nem a zajos tevékenységek közepette, hanem abban a bizonyos „belső szobánkban”. „Te pedig amikor imádkozol, menj be a belső szobádba, és ajtódat bezárva imádkozzál Atyáddhoz titokban; Atyád pedig, aki látja, amit titokban teszel, megjutalmaz.” (Mt 6,6)

A csönd szelídség

Amikor nem válaszolsz a sértekekre, (...) amikor Istenre hagyod becsületet védelmére, akkor a csönd szelídség.

A csönd irgalom

Amikor nem terjesztet testvéreid bűneit, amikor megbocsátasz anélkül, hogy a múltban nyomoznál, amikor nem ítélsz, hanem közbenjársz benső szobádban, akkor a csönd irgalom.

A csönd türelem

Amikor panasz nélkül szenvedsz, (...) amikor nem lépsz köz-

be, hanem várod, hogy a magasan kinyílhasson, akkor a csönd türelem.

A csönd alázat

Amikor hallgatsz, engedve, hogy testvéred kiemelkedjen, (...) akkor a csönd alázat.

A csönd hit

Amikor hallgatsz, mert Ő az, aki cselekszik, amikor lemondasz a világ hangjairól, hogy az Ő jelenlétében légy, (...) akkor a csönd hit.

A csönd imádás

Amikor átöleled a keresztest, anélkül, hogy megkérdeznéd: Miért? Akkor a csönd imádás. (Ismeretlen szerző)

És hogy csendünk életet teremjen, bőjtünk apró meghalásai a feltámadt élet gyümölcseit hozzák, ebben a csendben kérdezzük meg minden nap a bennünk élő Világosság Lelkét:

Ó szívem – miközben az egész világ szenved osztotva Jézus kínjain, a Nap gyászba öltözik a kárpit kettéhasad, leomlik a szikla, a föld remeg, és sírok nyílnak meg, mert látják a Teremtőt holtta dermedni: – te mit teszel a magad helyén?

(Részlet J. S. Bach János-passiójának szövegkönyvéből)

Őszinte válaszunk lehet a legbiztosabb iránytű, a legjobb mérce.

Uzsalyiné Pécsi Rita

Isten és a haza szolgálatában

Boldog Meszlényi Zoltán ereklyéje a Pasaréti Községi Ház kápolnájának oltárában

Cserháti Ferenc, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) külföldi magyar lelkipásztori szolgálatért felelős püspöke Boldog Meszlényi Zoltán ereklyéjét helyezte el március 4-én a Pasaréti Községi Ház kápolnájában oltárszentelési mise keretében.

A pasaréti Pádai Szent Antal plébániához tartozó Pasaréti Községi Ház (PKH) s benne a kápolnát Erdő Péter bíboros, prímás tavaly október 24-én áldotta meg.

Most pedig, Boldog Meszlényi Zoltánnak, az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye vértanú püspökének liturgikus emléknapján, március 4-én Cserháti Ferenc, a külföldi magyarok lelkipásztori ellátásával megbízott esztergom-budapesti segéd-püspök a boldoggá avatott mártír püspök csontereklyéjét helyezte el a kápolna oltárában.

Az oltárszentelési szentmisén Cserháti Ferenc Erdő Péter bíboros, prímás nevében is köszöntötte a megjelent szerzeteseket, a pasaréti egyházközségi vezetőket, a kápolna tervezőjét, valamint a szent térben elhelyezett ötvösművészi tárgyak alkotóját.

Az oltárszentelés ünnepélyes, ősi szertartása előtt a püspök azzal kezdte szentbeszédét, hogy „tekintettel a háborús és válságos helyzetre a magyarság nemzeti összetartozását kívánja erősíteni” azáltal is, hogy

feleleveníti Boldog Meszlényi Zoltán vértanú alakját, méltatja „Krisztus Urunk, az Egyház és egész népünk szolgálatára elkötelezett, a nehéz időkben folytatott helytállását”.

Cserháti Ferenc kiemelt néhányat Meszlényi Zoltán életének legfontosabb eseményei közül. Felidézte, hogy a felvidéki Rimaszombatban töltötte gyermekkorát, az esztergomi bencés gimnáziumba érettségizett, Rómában tanult, és az első világháború miatt Innsbruckba kellett menekülnie seminarista társaival együtt, ott szentelték pappá, ott szerzett doktortúrát.

Miután hazájába visszatért, felvidéki kötődése miatt különösen is meg kellett tapasztalnia Trianon igazságtalanságát. 1926-ban eljutott Chernoch János magyar prímás kíséretében az Amerikai Egyesült Államokba, az eucharisztikus világkongresszusra, találkozott többek közt a chicagói, toledói, clevelandi, buffalói, detroiti emigráns magyarokkal, szolgálva a „Trianontól megtépázott haza ügyét”.

Csendes, buzgó maradt esztergomi prímási hivatali igazgatóként is, belső komolysággal, jámbor lélekkel végezte szol-

gálatát, egyéni jövedelméből sokat juttatott rászoruló gyerekeknek jótékony célokra.

Negyvenhat évesen, 1937-ben lett püspök, jelmondatául ezt választotta: „Fidenter ac fideliter”, vagyis „Bizalommal és hűséggel”.

1945-től kezdve élete igazi nagy kálváriája egybefonódott Mindszenty József bíboros meghurcoltatásával, az egyházüldözéssel. A legnehezebb időkben lett vértanú, bebörtönözték, majd halálra kínozták, csak azért, mert Istent, egyházát, ha-

záját, a határon innen és túl élő magyarokat szolgálta, s a hitet, az Egyház iránti hűséget meg nem tagadta.

Meszlényi Zoltán püspököt 2009. október 31-én avatták boldoggá.

A Pasaréti Községi Ház kápolnájában megtartott oltárszentelési mise végén, az oltárban elhelyezett csontereklye jelenlétében Cserháti Ferenc püspök megáldotta a jelenlévőket, azt kívánva, hogy a kápolna váljon a Pasaréti Községi Ház központjává, s az ide betérők számára Krisztus „adjon erőt, bátorí-

tást, segítséget és lelki békét” e szent helyen.

*

A pasaréti plébánia hívei számára a Pasaréti Községi Ház az átadás óta eltelt hónapok alatt a közösségi és a hitélet fontos helyszínévé vált, a házban lévő, Mátyássy László ötvösmunkáival ékes kápolna pedig kezdettől lehetőséget nyújt a plébániai csoportok imádságára és egyéni elmélyülésre egyaránt.

Körössy László
Fotó: Gieszer Richárd

Ósi vágyaink, fogadalmaink megjelenítője

Engesztelő kápolna épül a Normafánál, a Szent Anna réten

(Folytatás az 1. oldalról)

A Hegyvidéki Önkormányzat javaslatára pályázatot írtak ki, amely-

ből egy szakbizottság döntése alapján került kiválasztásra, ami a hatóságok szerint engedélyezhető. A bíboros kitért arra is, hogy a kápolna

megépítésével nem akarnak semmilyen korábbi látomást vagy magánkinyilatkoztatást jóváhagyni. Fontosnak tartják azonban, hogy egy

szívvel-lélekkel imádkozzanak az emberek a békéért, a nemzetért és a viláágért.

„Legyen ez a kápolna ősi vágyaink, fogadalmaink megjelenítője, művészi alakot öltő könyörgés mindannyiunkért.”

Erdő Péter bíboros az ukrajnai háború kapcsán felelevenítette, hogy a balkáni háború idején egy püspöki színóduson az azóta elhunyt Franc Perko belgrádi érsek döbbenetes erővel beszélt arról, hogy a háborúban szinte kézzelfogható a Sátán működése. „Akkor ezt túlzásnak éreztem, még talán diplomatikusan fordulatnak is, mert úgy gondoltam, hogy elkerüli a szónok az emberi felelősök megnevezését. Ma már másként látom a dolgot. Úgy gondolom, hogy Perko érsek úrnak igaza volt.” – jelentette ki a bíboros, továbbá megjegyezte, hogy a háborúk, érthetetlen provokációk és gyűlöletkeltés idején, az erőszak elszabadulásának és fel-

korbácsolásának korában megbor-zadhatunk attól, hogy milyen idegen erő működik az emberi történelemben.

De ugyanakkor éppen a napokban megtapasztalhattuk azt is, hogy igaz emberek millióinak nyílik meg a szíve: az együttérzés és a segítőkészség gyönyörű példáit láthattuk. Erdő Péter bíboros szerint szükség van az összefogásra és az önzetlen szeretetre, de hatalmas szükség van a hitre is, amely nem botránkozik meg a fájdalmas események miatt. A főpásztor kiemelte, hogy most van itt az imádság és az engesztelés ideje.

Boldogságos Szűz Mária, Magyarok Nagyzsónya, Béke Királynője, Világ Győzelmes Királynője, könyörögj értünk! – zárta beszédét Erdő Péter bíboros.

**Zsuffa Tünde/
Esztergom-Budapesti
Főegyházmegye
Fotó: Daubner Tibor**

Ökumenikus vesperás hamvazással

A bűnbánati liturgián a békéért imádkoztak Pannonhalmán

A pannonhalmi bencés szerzetesközösség harmadik alkalommal tartott ökumenikus bűnbánati liturgiát hamvazószerdán. Az idei, március 2-i szertartáson Balog Zoltán, a Dunamelléki Református Egyházkerület püspöke, a református zsinat lelkészi elnöke hirdetett igét a Szent Márton-bazilikában.

A Hortobágyi Cirill főapát által vezetett pannonhalmi bencés szerzetesközösség, a testvéregyházak meghívott lelkészei, valamint a pannonhalmi bencés gimnázium diákjai is részt vettek a hamvazószerdán megtartott bűnbánati liturgián, az ökumenikus vesperáson, amelynek keretében Ferenc pápa felhívása nyomán a résztvevők közösen imádkoztak a békéért.

A szertartás elején Hortobágyi Cirill pannonhalmi főapát köszöntötte a jelenlévőket, „püspököket, lelkésznőket, lelkészeket”, akik közt jelen volt Gáncs Péter nyugalmazott evangélikus püspök, Pataky Albert a Magyar Pünkösd Egyház elnöke, Szemerei János a Nyugati (Dunántúli) Evangélikus Egyházkerület püspöke, Várszegi Asztrik püspök, emeritus főapát.

A köszöntés után a főapát elmondta: „A hamu az Őszö-vetségben – miként az elégetett aranyborjú hamuja is példázza – a bűnbánat és a felelősséggel való szembenézésnek a jele volt. A hamu az élet múlandóságára emlékeztet, arra, hogy mennyire tünékeny a mi saját életünk is. A hamu a bűnbeesés, az Istentől való elszakadás és a halál hatalmának jele. Sőtét memento: „por vagy és a porba térsz vissza” (Ter 3,19).

Ezekben a napokban hamu borítja el Ukrajnát, hamu Európát, a lebombázott házak, a tönkretett családi otthonok, intézmények, templomok hamuja, a kiégett háborús eszközök, elégett emberek hamuja.

A háború igazságtalansága és gyalázata, a kiontott emberi vér az égbe kiált.

Megrendülten állunk mindannyian a nagybőjt kezdetén a tehetetlenségünk, kiszolgáltat-

tottságunk és félelmünk tudatában. Megrendületen, mert látjuk az emberi kegyetlenség borzalmas erejét.

Krisztus Urunk keresztje és szenvedése áll előttünk, Órá emeljük szemünket. Ezen a hamvazószerdán a békéért imádkozunk Isten színe előtt, aki a béke és nem a háború Istene, aki mindenki atyja, nem csak egyeseké, aki azt akarja, hogy testvérek és ne ellenségek legyünk.

Hamvazószerdán, az emberi bűn és békétlenség mélypontján az imádság szavával az élet Urába kapaszkodunk, azért kérjük, hogy a szent negyven nap elmúltával a húsvét hajnalának örömteli világossága felragyogjon nekünk. Bűnbánattal és megtéréssel vetjük reményünket Krisztus megváltó feltámadásába.” – mondta a pannonhalmi főapát.

A köszöntő szavak és az elmélkedés után Balog Zoltán, dunamelléki püspök a következőket mondta el.

„Az őszövettség embere hamut szórt saját fejére, hogy a jel segítségével elmondja, mennyire megtört, mennyire bánja bűneit, és bűnbánata mennyire őszinte. Különböző helyekről gyűltünk össze, különböző bűnbánó gondolatokkal és érzésekkel.

Hozzuk felekezeteink szét-szakítottságát, szívünk megtörttségét, a háború irgalmatlanságának tapasztalatát. De a közös imádság órájában ösz-szeköt bennünket a bűnbánat, az egység és a béke utáni vágy.

Osszegyűltünk, hogy együtt valljuk meg bűneinket, közösen vállaljuk a tanúságtételt, a békéért mondott imádságot és hogy közösen adjunk hálát Isten irgalmáért.”

A vesperás részeként a későbbiekben részlet hangzott el a Szentírásból, és Lukács evangéliumának 10. fejezete, 17–20. verse alapján Balog Zoltán református püspök hirdetett igét.

„Pannónia szent hegyén bőjtöt kezdeni, bűnbánatot tartani, a testvérekkel és a

közelében.” Balog Zoltán kifejtette: „A lenni és a tenni összetartozik, mert az igaz hitből cselekedetek lesznek... S amikor azt mondjuk, meny-nyi mindent köszönhetünk a nemzetünknek, a kereszténységnek, vagy ha lehet monda-ni, a XVI. században a reformációnak, akkor Jézus figyel-

testvérekért imádkozni különös ajándék, kegyelem. Ezt a helyet arra választotta ki a Teremtő a jókedvében, hogy a szüntelen imádság helye legyen, közel az éghez.

S amikor közel vagyunk az éghez, nem kell tennünk semmit, elég csak lenni – Isten közelében, szeretetében. Ebből a létből mennyi áldás született a bencés testvérek életében! Szolgálat Isten dicsőségére és az ember javára: gyógyítani, győzni a gonosz hatalma felett.” – kezdte a beszédét a református püspök.

A következőkben a szónok a felolvasott evangéliumi részletre utalva hangsúlyozta: Jézus mondja, „inkább annak örüljétek, hogy a nevetek fel van írva a mennyben”. Rámutatott, hogy „Isten beírta a nevünket abba a könyvbe. Hálát kell adnunk, hogy bűnbánatot tarthatunk, bőjtölhetünk az Ő

meztet: Örülj annak, hogy a neved ott van a teremő és szabadító Isten könyvében, elsősorban ennek örülj.”

Ugyanakkor „soha se engedjünk abból, hogy az örö-münk forrása a két név egymás mellett: Jézus Krisztusé, és a tiéd. Mert az Ő közelségének öröme nélkül nem fognak menni a dolgaid, a szolgálat is hamisítvány lesz, erőlködés, magamutogatás.” – fogalmazott a szónok. Aki pedig úgy szolgálja az embereket, hogy Istennek szolgál, az az önfelejtésben szolgál – a keresztény hit egyik legnagyobb ajándéka ez.

„Soha ne engedj abból, hogy az örömforrás nem a siker vagy az áldás, hanem az, hogy az a két név ott van egymás mellett: Jézusé és a tiéd. Oszd meg azokkal, akiknek nincs meg ez az öröme!” – mondta Balog Zoltán.

A bőjtől szólva a református püspök hangsúlyozta: „legyen derűs, mosolygós az arcunk, ha bőjtölünk, hiszen közelebb kerülhetünk az Úrhoz, megüresítjük az életünkben azt a helyet, amelyet majd Ő fog betölteni.”

Balog Zoltán a továbbiakban arról beszélt, hogy „2022

tük emberi környezetünket, a bizalmatlanság és az erőszak légkörét hoztuk létre, s hűtlenné váltunk a ránk bízottak: a testvéreink, a kicsinyek és a gyengék iránt”.

A közös imát a bűnbánatot hirdető hamu megáldása követte. A hamvazás rítusának keretében Hortobágyi Cirill pannonhalmi főapát és Balog Zoltán református püspök az oltár előtt egymás homlokára kereszt alakban hamut hintettek, majd eléjük járultak a szerzetesközösség tagjai és a testvéregyházak lelkészei, hasonlóképpen fogadva a hamu jelét.

A hamvazás rítusa után folytatódott a vesperás. A viláágért, az egyházért és a szűk-séget szenvedőkért szóló közbenjáró imádságokat (könyörgéseket) szerzetesek és lelkészek felváltva olvasták fel.

Többek közt imádkoztak „Ukrajna, Oroszország és Európa békéjéért, hogy hallgassanak el a fegyverek, s hogy a szeretet váltsa fel a gyűlöletet.”

Fohász hangzott el azokért, akik szexuális vagy hatalmi visszaélés áldozatai lettek, a menekülőkért, az otthon és biztonság nélkül élőkért, az összes elhagyott gyermekért, azokért, akiket a hitükért üldöznék; a vírus miatt karanténban lévő emberekért és a betegekért, s hogy az emberiség összefogással és szolidaritással megtalálja a járvány legyőzésének módját, valamint, hogy az Úr megtanítsa mindannyiunkat az Ő akarata szerint élni a teremtetett világban.

A könyörgések közt az ökumené jegyében elhangzott: „Gyűjts össze minket úrvacsorai vendégségünk asztalánál, építsd bennünk és közöttünk a közösséget a te szeretettedben!”

A szertartás a zárókönyörgések után Hortobágyi Cirill főapát és Balog Zoltán püspök közös áldásával ért véget.

**Körössy László
Fotó: Lambert Attila**

Beszéljünk-e a gyerekeknek a háborúról?

Interjú Morva Dorottya iskolapszichológussal

„Életkornak megfelelő, valós tájékoztatást kell adnunk a gyerekeknek. Ha nem valós, vagy túl absztrakt információkat kapnak, a hiányzó részek helyét a fantázia fogja kitölteni, ami sokszor még a valóságnál is sokkal ijesztőbb lehet” – mondja Morva Dorottya, a budapesti Szent János Apostol Katolikus Általános Iskola iskolapszichológusa, akivel arról beszélgettünk, milyen hatással van a gyerekekre a háborús helyzet.

– A koronavírus-járvány megélése szempontjából sok szakember a nehézségek között említette azt is, hogy a pandémiát okozó veszélyforrás láthatatlan. A háború esetében ez egészen másképp van.

– Első pillantásra ez a valóság valóban kézzelfoghatóbbnak látszik, mint a koronavírus-járvány. A háborús tapasztalat ugyanakkor azért is közelebb áll hozzánk, mert transzgenerációs emlékeztünkben benne lehet, milyen egyik pillanatról a másikra elveszteni a biztonságot, menekülni, rejtőzködni a bombázás elől. A transzgenerációs emlékezet azt jelenti, hogy ezek a háborús tapasztalatok nem csak konkrét történetekben adódnak tovább, hanem akár testi reakciókban, érzésekben is. Éppen emiatt egy háborús konfliktusra már eleve érzékenyebben reagálhatunk. Abban viszont megegyezik a koronavírus-járvány által kiváltott krízissel, hogy erre sincs hatásunk, nem tudjuk, meddig fog tartani, és milyen lesz a hosszú távú következménye az életünkre. A kontrollálhatatlan stresszre pedig sokkal érzékenyebben reagál a választérszerűen, vagyis felerősödik a félelmünk.

– Mennyire számít, hogy ezt a fenyegetést az internet és a tévéadások révén a saját szemünkkel is látjuk?

– Az, hogy nap mint nap értesülünk a történetekről, azt az érzetet keltheti bennünk, hogy pontosan tudjuk, mi történik, ez pedig ahhoz vezet, hogy úgy gondoljuk, irányításonk alatt tartjuk az eseményeket. Holott ez nyilvánvalóan nem így van. Egy háborús helyzettel kapcsolatban nincs meg az a rutinunk, ami alapján reagálni tudnánk mindarra, ami körülöttünk történik. Nincs protokoll, nincs szabály, nem tudjuk, mit kell ilyenkor tenni. A kontrollvesztett állapot által kiváltott szorongással úgy próbálunk

megküzdni, hogy állandóan információt gyűjtünk.

– Növeli-e a félelemérzetet az, hogy informálva vagyunk az eseményekről?

– A jólétesültség, mely sokszor csak látszólagos, önmagában csökkentheti és növelheti is a félelemérzetet, attól függően, hogy mennyire vagyunk tudatosak az információ megszerzésében. Fontos, hogy valós ismeretekhez jussunk, de az sem mindegy, hogy naponta mennyit foglalkozunk egy válságos helyzet megismerésével. A túl sok, befogadhatatlan mennyiségű információ kifejezetten félelemkeltő, érzelmileg elárasztó is lehet.

– Eddig csak a félelelről beszéltünk. De mikor jön el valakinek az életében az a pillanat, amikor mindez már traumává válik?

– Traumának nem magukat az eseményeket tekintjük, hanem azok hatását az egyénekre. Az pedig, hogy ez a hatás milyen lesz, nagyon sok mindentől függ. Többek között a korábbi tapasztalataink és kapcsolataink minőségétől. Ha valakinek a káros tapasztalatok miatt már eleve sérülékenyebb a stresszválasz rendszere, akkor erősebben fog reagálni egy háborús krízisre is. Azt is látni kell, hogy a világjárvány miatt egyikünk sem a nulláról indul, hiszen a háború egy több szempontból megterhelt állapotban talál bennünket, ezért eleve sérülékenyebbek lehetünk. Ezekben a helyzetekben erős védőfaktor lehet, ha van körülöttünk egyfajta védőháló, ha van mellettünk egy közösség, olyan emberek, akikhez bajban is fordulhatunk.

– Hogyan hat ez a gyerekekre? Van különbség a felnőttek és a gyerekek reakciója között?

– A gyerekek nagyon érzékenyen reagálnak arra, hogy

milyen érzelmi állapotban vannak a körülöttük élő felnőttek. Ha nem vagyunk jól, akkor sokkal nehezebben tudunk biztonságot és megnyugvást adni nekik. Akkor van lehetőségünk a gyermeket érzelmi biztonságban tartani, ha mi magunk képesek vagyunk nyugodtak maradni az adott helyzetben, még akkor is, ha ez éppen nehéz. Vész esetén a repülőgépen is előbb nekünk kell felvennünk az oxigénmaszkot, és utána állunk neki másoknak segíteni. Amíg a saját érzéseink is nagyon intenzívek, és szinte elárasztanak bennünket, addig a gyermeknek sem fogunk tudni megfelelőképpen segíteni.

– Ezek szerint válság esetén egy felnőttre a környező világ hat, míg a gyerekekre inkább az, amit a felnőttek viselkedésében tapasztal?

– A gyerekekre is hatással van a tágabb környezetük, az óvodások is figyelnek arra, mit mond az óvodapedagógus, miről beszélnek a kortársaik. Az viszont igaz, hogy az őket érő hatást nagymértékben ellensúlyozza, ha a felnőtt, a szülő érzékenyen, figyelemmel reagál.

– A gyerekek is használnak internetet, így sokszor olyan információ is eljut hozzájuk, amitől szeretnénk megóvni őket. Mit tehetünk ilyen esetben? Nézzünk-e velük háborús beszámolót a tévében?

– A kisebb gyerekeket érdemes óvni az ilyen jellegű tartalmaktól. A nagyobbak életének már valóban része az internet, így a háborús hírekről is értesülnek. Itt is az érvényes, ami általánosságban, vagyis nem mindegy, milyen mintát lát a gyerek otthon. Ha a szülő tudatosan használja az internetet, akkor a gyereknél is könnyebben felállíthatók a szükséges korlátok. El kell magyaráznunk neki azt is, hogy az internetes tartalmak egy része nem valós, meg kell mutatnunk, honnan érdemes tájékozódni. Az is lehet, hogy közösen nézzük meg a híreket, és segítünk neki az értelmezésben.

– Kérdezzük a gyerekeket arról, hogy mit gondolnak, vagy hagyjuk, hadd mondják el maguk?

– Az adott életkorban befogadható, szükséges és tényező információk megosztásán felül arra érdemes figyelni, hogy milyen kérdéseik, érzéseik vannak a témával kapcsolatban. Ezekre reagálnunk kell. Fontos biztosítani a gyermeket arról, hogy ha bármikor szeretne beszélgetni a témáról, ha kérdése van, ha fél, bizalommal fordulhat hozzánk.

– Korosztályok szerint milyen különbségek lehetnek abban, amit elmondhatunk?

– Életkornak megfelelő, valós tájékoztatást kell adnunk a gyerekeknek. Ez egyébként minden esetre igaz, de a valóság helyzetekre különösképpen. Ha nem valós, vagy túl absztrakt információkat kapnak a gyerekek, a hiányzó részek helyét a fantázia fogja kitölteni, ami sokszor még a valóságnál is sokkal ijesztőbb lehet. Fontos, hogy az ő térképükön dolgozzunk, vagyis ne mondjunk nekik túl sokat, és ne árásszuk el őket a saját érzéseinkkel. A kisebbeknek tényleg csak a legszükségesebbeket mondjuk el, a nagyobbakkal viszont már együtt gondolkodhatunk a kialakult helyzetről. Ez azért is szükséges, mert az interneten sok valótlan állítással is találkozhatnak, ezért segíteni kell nekik abban, hogy ki tudják válogatni ezekből, mi is történik körülöttünk igazából.

– Nagyobb gyerekeket már a háború elől menekülőkhöz segítségükbe is bevonhatunk. Lehet ez eszköz a félelemérzet leküzdésében?

– Nem feltétlenül a félelem leküzdése ennek a célja, hiszen egy ilyen helyzetben minden érzelem legitim. Lehet, hogy valakinek segíti a saját megküzdését, ha tevékeny részt vállal a karitatív tevékenységben, már csak azért is, mert egy kontrollvesztett állapotban ez egy olyan terület, amire hatással tud lenni.

– Az én gyerekeim is meggyeztek, furcsán érzik magukat attól, hogy miközben ők az ügyes-bajos dolgaikkal foglalkoznak, mások életveszélyben vannak. Válság helyzetben hogyan változnak meg életünk súlypontjai?

– Egy ilyen helyzet nagyon sok érzelmet, emléket mozgathat bennünk. Fontos lehet az is, hogy segítsünk a gyerekeknek megfogalmazni, mit is jelent pontosan a furcsa érzés. Bűntudatot, tehetetlenséget, haragot, szomorúságot? Ezeknek az érzéseknek a megismerése nyilván nem változtat a helyzeten, de a gyerekeknek – és a felnőtteknek is – segít abban, hogy jobban megértsék magukat, s ezáltal a cselekedeteik is tudatosabbak lehessenek.

Az érzések megfogalmazása mellett hasznos lehet átgondolni, mire is van valójában hatásom, és mire nincs. Lehet, hogy éppen nem tudok közvetlen segítséget nyújtani a háborús helyzetben, de arra figyelhetek, hogy érzik magukat a körülöttem lévők. Tudok nagyobb figyelmet fordítani arra, hogy az osztályban senkit ne érjen agresszió, bántalmazás. Tudok figyelni azokra, akik rokonokért, hozzátartozókért aggódnak. Képes vagyok figyelni a saját kommunikációm agressziómentességére, tudok tenni a saját lelki egészségemért.

– Több ismerősöm is azt mesélte, hogy éjszaka felriadt a gyereke. Mit tehetünk ilyenkor?

– A háborús helyzetre már a szülők is rendkívül érzékenyen reagálnak, a gyerekeknél is előfordulhat, hogy éjszaka rosszat álmodnak emiatt. Ez a napi események feldolgozásának egy természetes formája. Minden hasonló esetre igaz, hogy először az alapvető érzelmszabályozásban kell segítenünk a gyerekeknek, képesnek kell lennünk arra, hogy meg-

nyugtassuk. Énekeljünk neki, ringassuk, legyünk jelen. Másnap, már nyugodtabban, biztonságot nyújtóan kapcsolódva hozzá, el lehet kezdeni magyarázatokat adni a történetekre, segíteni neki az érzései megfogalmazásában.

– Feladata egy pedagógusnak, hogy beszéljen a háborús helyzetről a gyerekekkel?

– Mindenképpen. Szerintem fontos, hogy az oktatásban is legyen lehetőség reflektálni a körülöttünk történő eseményekre. A pedagógusoknak jó érzékük van ahhoz, hogy észrevegyék, mi foglalkoztatja éppen a gyerekeket. Ez főleg akkor igaz, ha sikerült már kialakítaniuk velük egy élő bizalmi kapcsolatot. Ebben az esetben ők is segíthetnek abban, hogy a kérdéseikre válaszolva megnyugtassák a gyerekeket.

– Még eleven a gyerekekben a járvány okozta bizonytalanság, félelem. Mit gondol, milyen hatással lesz mindez a felnőtt életükre?

– Ez egy nem várt, igen intenzív időszak, amely erős hatással lehet a lelki egészségünkre. A kiszámítható, nem túl erős, kontrollálható stresszhatások akár növelhetik is a lelki ellenálló képességünket. A háborús helyzet azonban sajnos nem ilyen, éppen ezért fontos, hogy ott álljunk a gyermekeink mellett, és segítsük őket. A pozitív kapcsolatoknak és közösségeknek minden helyzetben hatalmas gyógyító ereje lehet.

Baranyai Béla
Fotó: Merényi Zita

AZ Uj Ember KÖNYVESBOLT AJÁNLATA

Verseyi Beáta-Mária

LEHETŐSÉGEK A KIÉGÉSEN INNEN ÉS TÚL

Szeretném megosztani az örömet másokkal

Találkozás Legeza Márta fazekassal és kosárfonóval

(Folytatás az 1. oldalról)

Regöscserkész-táborba is jártam, ott találkoztunk kézművesmesterekkel, népmesét és népzénét hallgattunk, népzénére mulattunk, népdalokat tanultunk. A népi kultúra szeretete ott ivódott belém. Érettségi után fölvettem az egyetemre, francia szakra, és egy barátnőm javaslatára meghallgattam a néprajz szakon néhány előadást, fölvettem órákat, majd felvételiztem. Így lettem néprajz szakos, miután fél évet Belgiumban töltöttem.

– Milyen szerepe volt a világlátása alakulásában annak, hogy több országban – Belgiumon kívül Dániában, Norvégiában, Franciaországban – is járt?

– Azért mentem külföldre, hogy tanuljak, fejlődjek. Az adott kultúrából és mentalitásból mindenütt magamba szívtam valamit. A norvégoktól például megtanultam, hogy bármennyire szakad is az eső, nincs rossz idő, ők akkor is kimennek a szabadba, értékelik, hogy a természetben lehetnek. A dánokat hihetetlenül boldog népek láttam. Nyilván megvan ehhez az anyagi biztonságuk is, de nagyon meghitt pillanatok éltem meg közöttük: egy-egy borozgatós vacsora után az édesanya előveszi a skandináv pulóvert, amit éppen köt, a kislánya meg terítőt horgol. Minőségi időt töltenek együtt a családban, a természetben. Az a család, ahová járok, a műúttól távol él, fák veszik körül a kis birtokukat. A férj és a feleség mindennap elmegy sétálni, délutánonként együtt kávéznak. Rengeteg időt töltenek a kertben, a gazdaságban. Elsősorban persze szakmailag fejlődtem ezeken az utakon.

– Soha nem jutott eszébe az útjai során, hogy végleg letelepedik valahol külföldön?

– Nem, soha. Nagyon hazafias érzelmű vagyok, hogy patetikusan fogalmazzak. Számomra a haza és az otthon Magyarország. Nem tudnám elképzelni az életemet máshol, bármilyen vonzó is az a béke és a szeretetteljes közeg, amit például Dániában tapasztaltam.

– Milyen élmények hatására kezdett el 2011-ben kosarakat fonni?

– Ez hosszú történet. Az életemnek része az önkéntes szolgálat is. Sokat jártam gyermekotthonokba, elsősorban Bőjte Csaba testvér otthonaiba Szlovátiára, Dévára, Tusnádfürdőre, majd egy barátom hívására Zsobokon a református Bethesda Gyermekotthonba. Tíz éven keresztül évente kétszer-háromszor is vissza-visszatértem Kalotaszegre, Zsobokra. Az említett barátom azt mondta, Márti, te a Hagyományok Házában dolgozol, biztosan jól értesz a kézművességhez, a gyermekjátékokhoz. Ekkor döbbsentem rá, hogy meg kell szereznem az ehhez szükséges tudást. Elvégeztem a Hagyományok Házában az egyéves népijátékszínház-vezetői tanfolyamot, amelyen különböző anyagokkal ismerkednek a hallgatók. Bőrtöttünk, szőttünk, bútort festettünk, gyékényeztünk, természetes anyagokkal ismerkedtünk, megtanultuk, mi mindent lehet készíteni a gyerekekkel. Volt egy vesszőfonás órák, amikor vesszőből csináltunk gyermekjátékokat: karikaelkapót, halacs-kát, szappantartót, pici tárgyakat, majd a szigligeti tanfolyamzáró táborban egy kosarat is megfontunk.

Nekem akkor már megvolt a fazekasmesteri végzettségem, de nagy élményt jelentett a kosárfonás megismerése. Megtapasztaltam, hogy az embernek ehhez tényleg csak a vesszőre van szüksége meg a kezére, és nagyon gyorsan létrehozhat egy esztétikumot hordozó tárgyat. Ha kez-

detben a kosarak kicsit rusztikusabb formájúra sikerülnek, nem baj, így is beilleszthetők a lakás tárgyai közé, és kedvesek lehetnek. A 2011-es év valóban fordulópontot jelentett az életemben: ráéreztem a kosárfonás szépségére. Amikor megfontam életem első kosarát, az oktató nagyon megdicsért, és bátorított, hogy kezdjem el a kétéves OKJ-s tanfolyamot, ami szakmát adó képzés. El is végeztem, majd 2016-ban oktatói vizsgát is tettem. Akkor már bennem volt az, hogy komolyan szeretnék foglalkozni a kosárfonással, és megosztani ezt az örömet másokkal.

– Előbb volt tehát fazekasmester, mint kosárfonó. Gyerekkorától szeretett rajzolni, kézműveskedni?

– Inkább azt mondanám, hogy szemlélődő gyerek voltam, akit ha leraktak a búzatábla mellett, órákig jól elvolt a kukoricababájával. Nagyon szerettem a falun töltött nyarakat. Biztos, hogy volt érzékem a formavilág iránt, gyerekként gyakran rajzolgattam lakásalaprajzokat, azt hittem, belsőépítész leszek vagy lakberendező. A köcsögök meg a fazekastárgyak gömbölyded formái is vonzottak, és elképzelttem, milyen jó lehet, ha az ember a saját bögréjéből issza a teáját, a saját tányérkájából reggelizik.

– Mi alapján dönti el, hogy mit fon éppen: tálcát, tányért, tálalót, demizont vagy valami mást?

– Mivel a Hagyományok Házában dolgozom, nagyon fontos, hogy jól osszam be az időmet. Nagyobb megrendeléseket nemigen szoktam vállalni. Ha megkeresnek barátok, ismerősök, hogy fonjak nekik valamilyen tárgyat, amire szükségük van a lakásban, akkor elkészítem, amit szeretnék. Amikor hazajövök egy-egy külföldi tanulmányútról, mindig kikísérletem azokat a technikákat, amelyeket kint tanultam. Ehhez is kell idő, hogy a kezemben legyen a tudás, többször lefonjam, gyakoroljam. Amikor a karanténidőszak alatt

nem tudtam bejárni a Hagyományok Házába, itthon sok üveget fontam. Nagyon jó érzés volt, olyasmi, mint amikor az ember Jóкаи-regényeket olvas egymás után, és benne él, elmélyül abban az írói világban. Ugyanez van a fonásnál is: amikor sok-sok üveget fonok, egy idő után

már benne élek ebben a tárgytípusban. Egyébként mindig azt készítem, amihez éppen kedvem van, megfonom egymás után több hátikosarat vagy bevásárlókosarat. Szeretek szabadon alkotni.

– Európai útjai során mit tapasztalt, mi a különbség a külföldi, illetve a magyar kosárfonó technika, stílus között?

– A magyar kosárfonás hagyományos, mint ahogyan a lengyel is. Mi hántolt, fűzött, nyers nyírfűz vesszővel dolgozunk, és megvannak azok a formátípusok, amelyeket a hazai kosárfonók fonnak. A kosárfonásnak nincsenek olyan lokális változatai, mint a fazekasságnak. Létezik ugyan például a békési kenyereskosár, de alapvetően egységes képet mutat a magyar anyag. Dániában írt technikát tanultam, katalán feneket, cikcakkberakást, lengyel tálcát, tehát nem mondhatjuk, hogy sajátos dán hagyományt. A franciáknak is vannak a sajátos típusaik, például a périgord kosárfonás, az olaszoknál a mediterrán spiráltechnika. Külföldön sokféle kosárfonási technika létezik, szabadabban kísérleteznek, alkotnak. Magyarország azonban kézműves nagyhatalom, hihetetlenül gazdagok vagyunk népművészeti kincsekben, annyiféle mesterséget éltenek itthon a mesterek, hogy az csodálatra méltó. Külföldön nincs meg az a forrás, amiből ennyire tudnának táplálkozni. Ebből a szempontból kiváltságos helyzetben vagyunk.

– Fogyatékokkal élőknek is tart kosárfonó-tanfolyamot. Mesélne erről?

– A mának és a jövőnek maradádot adni életünk mély vágya. Amikor elkezdtem fonni, és megtapasztaltam, ez mekkora örömforrás nekem, arra

gondoltam, milyen jó lenne ezt másokkal is megismertetni. Úgy érzem, hatalmas ajándék a Jóistentől, hogy az alkotásban, a világ formálásában, jobba tételében a társai lehetünk. Erre kaptunk meghívást. Arra hív bennünket, hogy mi is a teremtés részesei legyünk azáltal, hogy közösséget formálunk, családuknak lesz, vagy éppen olyan tárgyakat alkotunk, amelyek megérintik az emberek lelkét. Mindezeket keresztül kapcsolódhatunk egymáshoz, szebbé tehetjük a világot. Amikor a mestereimtől tanultam, hálát éreztem irántuk, hogy megoszt-

ják velem a hatalmas tudásukat. Általuk kapaszkodunk a múlthoz, és jövőt formálunk azzal, hogy átadjuk ezt a tudást másoknak. Óriási élmény egyénileg alkotni, de még nagyobb közösségben. Amikor tízen együtt vagyunk, fonunk és közben beszélgetünk, lehetőség nyílik arra, hogy megosszuk egymással az örömeinket, a bánatainkat. Hivatásomként tekintek a kosárfonásra, és szeretném ezt minél több emberrel megosztani. Például fogyatékokkal élő emberekkel is, akik boldogabbak lesznek azáltal, hogy örömeiket lelik a kosárfonásban. A Kisléptékű partnerségek-projekt keretében fogyatékokkal élő felnőttekkel foglalkozó szervezeteknek kínálunk kosárfonó műhelymunkákat egy éven keresztül, havonta több alkalommal, egy dán és egy norvég partnerrel, akiket már jól ismerünk. Egy tenyeresdi, ciróka-maróka játékot is beépítettem ezekbe a foglalkozásokba, hasonlót ahhoz, mint amit az édesanyák is játszanak a kisgyermekekkel. A játék mondókája így hangzik: Szúrom, vágom, könyökölöm, pacsit adok, megpusztilom. Erről videó is készült. A hozzánk járó fogyatékokkal élő emberek tiszta szívűek, mindent megköszönnek, mindenért hálásak, megdicsérik egymást. Én is sokat tanulok tőlük. Ez a szociális érzékenység a húgomban is megvan, aki egy évet töltött Spanyolországban, az Európai Önkéntes Szolgálat révén. Fogyatékokkal élő felnőttekkel foglalkozó szervezetnél dolgozott, és úgy érzi, az volt eddigi élete legszebb éve.

– Az Önre és a húgára is jellemző nagyfokú szociális érzékenység abból is fakadhat, hogy édesapjuk görögkatolikus lelkész?

– Amint említettem, hárman vagyunk testvérek, a húgom mellett van egy bátyánk is, aki orvos. Belé-nőtünk abba, hogy pap gyerekei vagyunk, s ennek megvoltak az előnyei és a hátrányai is. Az örömök és a bánatok is elsőként találtak meg minket. Ha a hívők életében valami tragédia történt, a szüleinket hívták elsőként. Apukám is komoly betegségeken ment keresztül. A hitbe kapaszkodtunk, és csodával határos módon meggyógyult, a Jóisten megsegített minket. Az, hogy gyerekként korán találkoztunk a szenvedéssel, érzékenyebbé tett bennünket mások szenvedései iránt. Természetesen a hitben is vannak hullámzások, ahogyan a kosárfonásnál sem könnyű mindig a legtökéletesebbet alkotni a fűz vesszőből. De hiszem, hogy a Jóistentől kapott talentumokkal képes vagyok a legjobbat kihozni a hivatásomból és az életemből, minden kereszttel együtt is. Vannak időszakok, amikor nehezebb hinni, máskor viszont bizakodóan látja az ember az életét, és biztos abban, hogy minden nehézségből valami jó fakad. A fonás is állandó tanulási folyamat, ahogyan az egész életünk is az. Megtanuljuk, mi működik, mi nem, kísérlete-zünk, próbálkozunk, vannak jó és rossz megoldásaink, válaszkísérleteink. Ezt vállalni kell, hiszen elesni, tévedni emberi dolog. Csak az a kérdés, hogyan fordíthatjuk a javunkra és a jellemünk csiszolására ezeket a helyzeteket.

– Mi a véleménye arról, hogy egyesek szerint a népművészet már a múlt része, és nem egyenrangú az úgynevezett elitkultúrával?

– Andrásfalvy Bertalan (Széchenyi-díjas néprajzkutató, egyetemi tanár, az Antall-kormány művelődési és közoktatási minisztere – B. D.) mondta, hogy a művészet az egészséges embernek és minden társadalomnak nélkülözhetetlen szükséglete, hiszen mindenki él a vágy, hogy hozzájáruljon a teremtéshez az alkotás által. Mint minden művésztet, a népművészetre is igaz, hogy nem öncélú, nem magamuto-gató, hanem az ember lelkéből fakadó vágy megnyilvánulásként jön létre, egy bensőséges kifejezőmód. Az igazi művészek azok, akik belülről alkotnak, és próbálják megérinteni a másik ember lelkét. A népművészetünk elapadhatatlan forrás, belőle táplálkozunk, de megvan a szabadságunk is az alkotásban. Ez a régi világban is így volt. A faluközös-ség „cenzúrázta” a tárgyi alkotásokat, a folklórjelenségeket. A megalkotott tárgy, dal, tánclelés csak akkor épülhetett be a népművészetbe, ha a közösség elfogadta. A közelmúltban megnéztem Pécssett Andrásfalvy Berci bácsi életmű-kiállítását, amelyen megosztotta a jelenlévőkkel egy gyönyörű gondolatát: „Az embernek tudatosán vállálnia kell, hogy milyen formában akar ember lenni. Ez a világ gazdagodásához szükséges. Annak tudatában, hogy nem vagyunk tökéletesek, ez a legtökéletesebb vállalkozás.” Teljesen azonosulni tudok ezzel a gondolattal, amely nagyon szépen kifejezi, hogy mindegyikünk útja más. A lényeg az, hogy minél jobban tudjunk kapcsolódni egymáshoz, és ezáltal a Jóistenhez is.

Bodnár Dániel
Fotó: Merényi Zita

IMAÓRA

Kútvölgyi Szűz Mária-engesztelőkápolna: engesztelő virasztás hazánk lelki megújulásáért minden csütörtökön 20 órától pénteken 5 óráig az Oltáriszentség előtt. 22 órákor szentmise. Cím: 1125 Budapest, Galgóczy u. 49. (BKK: a Széll Kálmán térről a 128-as busszal a végállomásig, a Regőczy István térig.)

Görögkatolikus Szent Liturgia libanoni Szent Charbel remete tiszteletére Budapesten, a Gazdagréti Szent Angyalok-templomban (Budapest XI. kerület, Gazdagréti út 14.) a következő időpontokban: március 22., kedd, április 22., péntek. A maronita remete közbenjárását kérve, ereklyés áldással a

Hálaadó Nemzeti Zarándoklat Fatimába

A nemzeti zarándoklat lelkivezetői:

Erdő Péter bíboros, prímás

és **Palánki Ferenc** Debrecen-nyíregyházi megyéspüspök

Zarándoklatvezető: **Kuzmányi István** diakónus

2022. október 17-21. (5 nap/4 éj)

Hálaadó nemzeti zarándoklatunkat a nagy sikerrel zárult Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus után, érte hálát adva szervezzük meg.

Részvételi díj: 219 900 Ft/főtől

Munkás Szent József Zarándokvonat,

Mátraverebély-Szentkút, zarándoklat a férfiakért, nem csak férfiaknak!

Lelkivezető: **Böjte Csaba** OFM

2022. május 1. Részvételi díj: 8 990 Ft/fő

MISSZIÓ TOURS UTAZÁSI IRODA

Tel.: +36 20 565 3258 www.missziotours.hu

www.misszioutazas.hu www.zarandokvonat.hu

Engedélyszám: U-000029

ÉLETJÁRADÉK

NÉMETORSZÁGBAN élő, háromgyerekes, keresztény család életjáradéki szerződést kötne idős hölgygel vagy úrral. Egyszeri nagyobb, illetve havi fix járadékot fizetnénk meg-egyezés alapján élete végéig. Hívjon bizalommal. T.: 06/30-960-5395

RÉGISÉG

RÉGISÉGEK, hagyaték, örökség felvásárlása készpénzért. www.antikbudapest.hu, E-mail: antik@antikbudapest.hu T.: 06-20/932-6495

LELKIGYAKORLAT

A Szent Gellért Lelkigyakorlatos Házban (2016 Leányfa-lu, Mórícz Zsigmond út 141.) 2022. március 12-én 18 órától 15-én 13 óráig Dr. Gál Péter atya lelkigyakorlata „A belső gyógyulásért”. IDOPONTVÁLTOZÁS! Március 25-én 16 órától 27-én 13 óráig nagybőjti lelkigyakorlat dr. Osztie Zoltán atyával. Elérhetőség: 06/26-383-212, 06/30-466-0749

Bánatszelidítő. A halál közelségével és a gyász fájdalmának terhével küzdőknek, valamint a mindennapi veszteségeinken való tovább-lépéshez szeretnénk segítséget nyújtani sorstárscsoportjainkban. A Pasaréti Közösségi Ház I. emeleti terem (Buda-pest, II. kerület, Pasaréti út 102., a ferences templom bal oldalánál) kéthe-tente szerda délelőtt 10 órától 11.30-ig, a Szent Anna Plébánia alsó hittanter-mében (Aranyhal u. 1., a Bathányi té-ren, a templom mögött) pedig kétheten-te szerda esténként 18 órától 19.30-ig. Időpont: 2022. március 16., 30.; április 27.; május 11., 25. Az együttléteket – segítő sorstársakkal – Tegzes Katalin sa nővér vezeti.

BESZÉLGETÉSSOROZAT

„Férfitalálkozók” címmel férfiaknak szóló előadás- és beszélgetéssorozá-

A VISNYEI GALÉRIA régiséget vásárol.1071 Budapest, Dózsa György út 44. T.: 06/1-321-7000

GYŰJTŐ VENNE bélyeggyűjteményt, képes levelezőlapot. T.: 06/1-322-8439, 06/20-522-5690

PAPÍR- ÉS FÉMPÉNZT, bélyeget, képeslapot, papírrégiséget és más régiségeket vásárolunk, illetve árverésre átveszünk. Budapest VI. kerület, Andrássy út 16. T.: 06/1-266-4154. Nyit-va: hétfő–szerda 10–17, csütörtök 10–19 óra között.

TÁRSKERESŐ

JÓ MEGJELENÉSŰ, 39 éves, természet- és állatbarát, sport és politika iránt érdeklődő rokonomat – tisztas anyagi-

tot indítottak a Pécsi Egyházmegye hét városában (Pécs, Mohács, Szekszárd, Paks, Tamási, Dombóvár, Szigetvár) 2021. október 8., péntektől 2022. május 20., péntekig. A kö-vetkező időpontok: 2022. március 11., 18., 25. A találkozók kezdési időpontja 18 óra. Mindenkit szeretettel várnak, és ké-rik, hogy a szervezés megkönnyítése érdekében előzetesen feltétlenül regisztráljanak az alkalmaakra. Bővebb információ: [https://pecsiegyhazmegye. hu/aktualis](https://pecsiegyhazmegye.hu/aktualis)

KÉPZÉS

A sümegi Ferences Akadémia nyolcadik kurzusa márci-us 11-én 16 órától 13-áig lesz. Előadó: Szász Péter törté-nész, előadásának címe „*Az inkvizíció: mítosz és valóság*”. Ugyancsak folytatódik a „*Világnézetünk keresztény alapjai*” című elmélkedéssorozat is. A résztvevők bekapcsolódnak a rendház és templom liturgikus életébe, a szentmisébe és a közös szoloszma végzésébe. Az akadémiát a Sümegi Fe-rences Rendház (8330 Sümeg, Szent István tér 7.) üzemel-teti a kegytemplommal szomszédos kolostor épületében. A kurzus résztvevői elismerő oklevelet kapnak. Igény szerint szállásról gondoskodunk. Jelenkezni a 06/20-823-2430 mobilszámon, illetve az effataofm@gmail.com címen lehet-séges.

MEGHÍVÓ

A Lámpás emberek elnevezésű rendezvénysorozat ke-retén belül a Káposztásmegyéri Szentháromság Plébánián (1048 Budapest, Nádasdy Kálmán u. 2-4.) március 13-án, 15 órától a Kormorán együttes: *A Megfeszített* című rock-opera filmvetítése lesz. Meghívott vendégek: Koltay Ger-gely és Szűts István, a darab szerzői. A rendezvény alatt adományokat gyűjtenek a templom javára. Mindenkit sze-retettel várnak.

akkal – megismertetném dél-alföldi, jólelkű, csinos, tanult hölgygel. Telefonszámos választ a kiadóba kérek. Jelige: „Nemzet, család.”

SZOLGÁLTATÁS

FOGSOROK, hidak készítése, javítása, szükség esetén háznl is. T.: 06/1-213-5726

ÓLOMÜVEGABLAOK restaurálását, tervezését, kivitele-zését több évtizedes tapasztalattal vállaljuk. Tóth Erzsébet T.: 06/20-438-5993; www.uvegfestes-stainedglass.hu

SZIKORA RÓBERT
LEZSÁK SÁNDOR

ZSUFFA TÜNDE AZONOS CÍMŰ REGÉNYE ALAPJÁN

AZ ÉG TARTJA A FÖLDET

ERZSÉBET, A SZERELEM SZENTJE

ERKEL SZÍNHÁZ
PREMIER: 2022. ÁPRILIS 8.
TOVÁBBI ELŐADÁSOK: ÁPRILIS 9., MÁJUS 6-7.

MUSICAL
RENDEZŐ: CSEKE PÉTER

TÁMOGATÓ:

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

BROADWAY
JEGYTERVÁRSZOLGÁLAT

JEGYÉRTÉKESÍTÉS:
broadway.hu

WWW.SZERELEMSZENTJE.HU

Buszszervezők jelentkezését várjuk

STA
DI
ON

EZ AZ A NAP! 2022
BUDAPEST
— JÚLIUS 23.

HÍVJUK AZ EGÉSZ KÁRPÁT-MEDENCÉT
A NEMZET STADIONJÁNAK ELSŐ KERESZTÉNY
ZENEI ESEMÉNYÉRE, HOGY KÖZÖSEN IMÁDKOZZUNK,
DICSŐÍTŚUNK ÉS EMELJÜK FEL JÉZUS NEVÉT!

JEGYEK, INFÓK: EZAZANAP.HU

PUSKÁS ARÉNA

TÁRSASJÁTÉK AZ EGÉSZ CSALÁDNAK!

Indulj el egy föld körüli utazásra, alapíts saját misszióközpontokat, bújj különböző karakterek bőrébe! Küzdj a kalózkod és a kísértések ellen!

2-4
 14-101
 30-40

Kedvezményes megrendelés:
mult-kor.hu/tarsasjatek

Kiadja a Magyar Kurír
Terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletág, előfizethető a kiadónál, a postán.
Nyomás: Virtuoz Kiadó és Nyomdaipari Kft. • **Ügyvezető:** Tolonics Gergely
ISSN 0133-1205
KÉZIRATOKAT NEM ÖRZÜNK MEG ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA.
LAPZÁRTA: 2022. MÁRCIUS 7.

Főszerkesztő és felelős kiadó: Kuzmányi István
Lapszerkesztő: Baranyai Béla • **Lapszerkesztő-helyettes:** Körössi László
Szerkesztőség: Agónás Szonja, Benke Zsuzsa, Bodnár Dániel, Bókay László, Borsodi Henrietta, Fabian Attila, Gátas Judit, Horogszegi-Lenhárdi Enikő, Lambert Attila, Merényi Zita, Mészáros Ákos, Pallós Tamás, Szalontai Anikó, Székács István, Thullner Zsuzsanna, Trautwein Éva, Vámosy Erzsébet, Verestői Nárcisz
Olvasószerkesztő: Kodítek Bernadett
Korrektor: Szántó István • **Tördelés:** Bukovszki Antal
Szerkesztőség és kiadóhivatal: 1068 Budapest, Városligeti fasor 42.
Postacím: 1406 Budapest, Pf.: 100 • **Tel.:** +36/1-317-3933
www.ujember.hu • e-mail: ujember@ujember.hu

Könyvesbolt: 06/1-266-0845; konyvesbolt@ujember.hu
Médiaajánlat kérhető: 06/1-317-3933; hirdetes@ujember.hu
Közlemények, gyászjelentések, apróhirdetések feladása:
+36/1-317-3933; aprohirdetes@ujember.hu; <http://ujember.hu/aprohirdetes-feladasa/>
Előfizetés, terjesztés: +36/1-235-0484; +36/1-633-3790; +36/1-633-3132; terjesztes@ujember.hu
Előfizetés megrendeléséhez kérjük, vegye fel a kapcsolatot kollégáinkkal a fenti elérhetőségek valamelyikén.
Egyéni egypéldányos előfizetés belföldről negyedévre: 4050 Ft, fél évre: 8100 Ft, egy évre: 16 200 Ft.
Magyar Kurír 10700732-68366180-51100005 (CIB Bank).

A Gondviselésben bízva

A Keleti pályaudvarnál is segít a Katolikus Karitás

Napfényes, de hűvös időben mentiünk fotós kollégámmal a Keleti pályaudvarra március 5-én délelőtt. A Baross térre nyíló váróterem bejáratánál áll a Katolikus Karitás sátra. A pult mögött piros mellényes munkatársak, önkéntesek, a pulton rengeteg adomány, ásványvíz, egy kosárban alma, konzervek, édességek, becsomagolt játékok, tisztálkodószerek.

A pedagógus végzettségű, ötgyermekes Szabó Csaba, a Szent Erzsébet Karitás

gyarul, de ukránul és angolul is beszél. A hölgy szeretne Magyarországon maradni, és dolgozni valamit. A karitás éppen tegnap szerzett tudomást valakiről, aki pont ilyen embereknek nyújt szállást, és ajánl fel munkalehetőségeket. Így a hölgyet tovább tudták irányítani a segítséget felajánló személyhez. A lehetőségek spontán alakulnak, szinte semmi nem tervezhető előre,

zépiskolás, Anna még általánosba jár. Mindketten arról beszéltek, nagyon jó érzés, hogy segíthetnek a menekülteknek, de szívszorító látni a síró, szomorú embereket. Főleg nőket, akik el vannak keseredve, mert bár a gyermekeiket magukkal hozták, az apukák nem jöhettek velük, hiszen hadkötelesek.

Az egyik önkéntes, a jelenleg teológiát tanuló geográfus, Homonnai Ferenc elmondta: belesöpött az önkénteskedésbe. Jó barátok Szabó Csabával, ő említette, hogy segítségre lenne szükség, és jó, ha az önkéntesek között férfi is van, mert itt néha rendet is kell tenni. Előfordul ugyanis, hogy

dására alkalmas helyre. Vannak magánfelajánlások is. Jól öltözött pesti emberek jönnek ide csak azért, hogy segítsenek étellel és más adományokkal, esetleg szállással is. Az emberek lelkiismerete diktálja, hogy segítsenek ezeken a nagyon nehéz helyzetbe került embereken. Arra, hogy a menekültekkel az átlát szenvedéseikről beszéljessenek, nem nagyon jut idő, de a lényeg, hogy itt bizalomra lelnek, és megnyugszanak, érzik, hogy végre biztonságban vannak. Az önkéntes segítő szavaiból az is kiderült, hogy az orosz front előrehaladása miatt most már elsősorban a Kárpátokon túl élő ukránok érkeznek Magyarországra, kárpátaljai magyarok egyre kevesebben.

Homonnai Ferenc úgy fogalmaz, nagyon reméli, hogy az orosz elnök, Putyin észhez tér, és kivonul Ukrajnából. Abban is bízik, hogy nem lesz túl drága az ára ennek, vagyis nem kényszerítenek az ukránokra olyan kompromisszumokat, amiket egyébként nem fogadnának el. Valószínűleg sok időbe telik, míg születik valami megoldás.

Közben megérkezik a pályaudvarra Horváth István, a budapest-újpest-kertvárosi Szent István-templom plébáni

károsodnak, hanem nagyon sok ártatlan ember halt meg már eddig is. A lelki hatásokat pedig fel sem lehet mérni: édesanyák indulnak útnak az ismeretlenbe a gyerekeikkel, az édesapákat behívják harcolni a seregbe, rengeteg család egész addigi élete dől össze. Nem tudjuk, mi lesz mindennek a hosszú távú következménye. Amit tudunk, megteszünk, Újpesten is befogadtunk menekülteket, de folyamatosan jönnek, és nem tudni, mi lesz velük – sorolta a plébániai kormányzó a nehézségeket.

A covid-járvány éveit is beleszámítva az idei már a harmadik nagybőjt, amit egészen rendkívüli körülmények között élünk meg. István atya ezzel kapcsolatban kifejti: az életünkben mindig előfordulhatnak különleges, nem várt események, de azt nem gondoltuk volna, hogy kitörhet egy ilyen háború, ráadásul ennyire közel hozzánk. Mit tehetünk az adományozáson kívül? Azt, amire Ferenc pápa is figyelmeztetett bennünket: bőjtöljünk, és vegyük komolyan az imádságot. Ezzel nem csupán a béke helyreállítását segíthetjük elő, hanem mi magunk is közel kerülhetünk Istenhez. Ott kell lennie bennünk a jövőképnek, hogy a mennyországba törekszünk. Bizonytalan, hogyan alakul a jövőnk, de éljünk a mának olyan értelemben, hogy mindennap igyekezzünk Isten országát építeni, a mostanihoz hasonló nehézségek közepette is.

Az egyik önkéntes fiatal, Ferencz Gyula az ELTE-re jár, gazdálkodás-menedzsment szakra. Ő is arról beszélt, hogy rengetegen kerültek most bajba, egyik napról a

het, hogy önkéntes szolgálatot vállalt, és tanul, készül a jövőre.

Miközben beszélgetünk, kérdezősködünk, újabb segítő érkezik, Sztankaninecz Gábor, aki a Szent István-bazilika karitászcsoportjában önkénteskodik. Szavai szerint elsősorban a katolikus hite hívta ide, különös tekintettel a nagybőjti készületre. Ebben a rettenetesen nehéz háborús helyzetben, így a nagybőjt idején kicsit közelebb kerülhetünk az emberekhez. Karitászként természetes számára, hogy segítsen az embereknek. Sztankaninecz Gábor maga is kárpátaljai származású, még mindig élnek ott rokonai, és ez különösen megéri a szívét. Kötelességének érzi, hogy ahol tud, segítsen az embereken, ha bajba kerülnek, függetlenül a nemzetiségüktől. A Szentírásban is azt mondja az Úr, hogy mindenki a testvérünk.

Egy ukrán anyuka a hatéves kislányával érkezett egy Kijev mellőli városból. A férje elkísérte őket a határig, ott elbúcsúztak, aztán a családfő visszament harcolni a hazájáért. Anya és kislánya Németországra utaznak tovább, ahol barátok várják őket. A hölgy azt is elmondta, hogy Ukrajnában az utolsó napokat óvóhelyeken töltötték. Tudja, hogy Budapesten már biztonságban vannak, de ha meghallja egy repülőgép zúgását, most is összerезzen.

Egy középkorú férfi pizzát rendelt a karitás önkénteseként. Nagyon készséges volt, de nem járult hozzá sem a fotózáshoz, sem nevének említéséhez. Annyit elmondott: erre járt, meglátta az önkénteseket, ahogy egész nap fáradozo-

gen, olyan sokan vannak. Annyi azonban biztos, hogy több ezer, a háború elől menekülő ember fordult meg itt az elmúlt napokban.

Szabó Csaba arra is kitért, hogy a Szent Erzsébet Karitás Központtól egyszerre ketten-hárman vannak a pultnál, de nagyon sok az önkéntes, régiek és újonnan érkezettek is. Az utóbbiak csak erre járnak, megkérdezik, segíthetnek-e, a válasz természetesen az, hogy igen. Kapnak egy tunikát, és munkához látnak, közülük többen órákon át dolgoznak itt étlen-szomjan. Közösségekből, egyetemi szak kollégiumokból is folyamatosan jönnek fiatalok.

Ha a menekültek nyitottak rá, Szabó Csaba és munkatársai elbeszélgetnek velük. A háború elől útnak indulók elkeseredettek, kétségbeesettek, félnek, de él bennük a remény. Ma délelőtt volt itt egy anyuka a két kisgyermekével, mindnyájan sírtak, mert a gyerekek betegek voltak. Hála Istennek, többen is a gondjaikba vették őket, orvosi segítséget is kaptak. Az érkezők között nagyon kevés a férfi, a háború miatt. Nagy a bizonytalanság a menekültekben, nem tudják, merre menjenek tovább. Ezen próbálnak segíteni a mentesítő járatokkal, melyek a Nyugati pályaudvarra viszik őket. A katasztrófavédelem pedig a szállásukat intézi, panziókban találhatnak ideiglenes otthonra, vagy magáncsaládoknál. Senki nem marad segítség nélkül.

Beszélgetésünk közben frissen érkezett menekültekhez hívják Szabó Csabát. Egy fiatal ukrán nőt kísér hozzá egy finn férfi, aki nem tud ma-

sem az, hogy mennyi adomány lesz, sem az, hogy hány önkéntes jelentkezik munkára, de folyamatosan érkezik a segítség, a gondviselés mindent elrendez. Mindig jönnek emberek, akik megkérdezik, mire van szükség. Egyik reggel olyan sok szendvics gyűlt össze, hogy egy részét átküldték a Nyugati pályaudvarra, mondván, ott most sokkal nagyobb szükség van ételre. Néhány óran belül azonban elfogytak a szendvicsek a Keleti pályaudvaron, élelemre lett volna szükség. Az itt önkénteskedő fiatalok beírták ezt a Facebook-csoportba, és percek belül jöttek az emberek, hozták a szendvicseket. Előfordult, hogy Bécsből két kis teherautónyi adománnyal érkezett ide két fiatalember. Amit nem tudtak letenni helyben, azt elvitték a karitás raktárába. Nagyon szegény emberek is hoznak ide adományokat. – Mindent elfogadunk tőlük, mert tudjuk, mennyire fontos nekik is, hogy segíthetnek – mondta Szabó Csaba. Az emberek segítőkészségét érzékeltetendő, megemlítette: bár ők is készülnek, kilencvenöt százalékban azokat az adományokat adják oda a menekülteknek, amiket az emberek hoznak nekik napközben.

Kérdésünkre válaszolva Szabó Csaba felidézte: négy évet élt a családjával Peruban, mélyszegénységben tengődő emberekkel foglalkozott, itthon pedig nehéz körülmények között élő cigány fiatalokkal, családokkal. Otthon van tehát a mostanihoz hasonló, segítő helyzetek kezelésében.

Megszólaltattuk Szabó Csabát két lányát is. Katalin kö-

nem csupán a valóban rászoruló menekültek jönnek ide, hanem olyanok is, akik zsákmanýként tekintenek az adományokra. A rendőrök elmondása szerint akadnak, akik az itt átvett adományokat a vonatállomásokon pénzért árulják a valódi menekülteknek.

Homonnai Ferenc leszögezte: helyzet van, az embernek a lelkiismerete diktálja, hogy részt vegyen ebben, és a lehetőségeihez képest segítsen a bajbajutottaknak. Néhány szendvicsel, jó szóval, útbairgazitással, hogy merre menjenek tovább. A menekültek között néha síró embert is látni, és ez nagyon elszomorító, de a többség mégis bizakodó. Sokan továbbutaznak Nyugat-Európába, illetve Lengyelországba vagy Csehországba. Innen, a Keleti pályaudvarról, vagy a Nyugatiból, vagy a Népligetből indulnak más országokba. Akik pedig maradiaknak, azokat néhány napi budapesti tartózkodás után a máltaiak által létrehozott harmadik kerületi szállásra irányítják, egy ötven fő befoga-

sokan vannak. Budapesten is szükség lehet önkéntesekre – mondta Horváth István a fiataloknak, akik szívesen jöttek, hogy segítsenek, örömet szerezve ezzel embertársaiknak.

Az újpesti lelkipásztor arról beszélt, hogy rengeteg a bizonytalanság az emberekben. Az eddigi életük teljesen felborult, nem tudják, mit hoz a holnap. – Természetesen bízunk abban, hogy hamarosan megkötik a békét a harcoló felek, de azt már most egyértelműen látni, hogy hatalmas inflációra kell számítani, a háborúnak súlyos következményei lesznek a magyar gazdaságra nézve is, nem könnyű időknél nézünk elébe. A háború önmagában is rettenetes, nem hittük volna, hogy kitör. Nemcsak épületek dőlnek le,

másikra elvesztették az otthonukat. Nem tehetnek mást, mint hogy útnak indulnak, még akkor is, ha a legtöbbjük nem tudja, mire számíthat. A jó érzés ilyenkor azt mondatja az emberrel, hogy segítsen, amiben tud. Az egyetemista fiú úgy fogalmaz, ő azt hitte, hogy Európa meghaladta már a háborúkat, a Nyugat mindenképpen. De az oroszokkal is kölcsönös tiszteletben élünk egymással, gazdaságilag pedig jó kapcsolatban az elmúlt években. Gyula nem látja világosan, hogy mit akarnak az oroszok, és különösen aggasztónak tartja, hogy a bizalom újból megteremtése még az esetleges békekötés után is elképesztően hosszú ideig eltarthat. Úgy véli, a jelenlegi helyzetben ő annyit te-

nak a szükségben szenvedőkért itt a hidegben, a huzatos pályaudvaron. Lelkiismereti kötelességének érezte, hogy megvendégelje őket a frissen sült, meleg pizzával.

E sorok írója kicsit úgy érzi magát, mint 1989 decemberében, amikor a romániai forradalom után szinte az egész ország megmozdult, hogy segítsen az erdélyi menekülteknek. Valószínű, hogy a hétköznapiakban gyakran vagyunk önzők, közműbősek a fájdalmakkal, mások szenvedésével szemben. De krízishelyzetben megnyílnak a szívek, az irgalom és a szolidaritás cselekedetekben mutatkozik meg az egész országban.

Bodnár Dániel
Fotó: Lambert Attila

HÍREK KÉPEKBEN

• **Boldog Meszlényi Zoltán** püspök március 4-i liturgikus emléknapjához kapcsolódva Cserháti Ferenc, a külföldi magyarok lelkipásztori ellátásával megbízott esztergom-budapesti segédpüspök mutatott be ünnepi, koncelebrált szentmisét az angyalföldi Huba utcai Adolf Kolping Katolikus Általános Iskola, Gimnázium és Sportgimnázium kápolnájában március 3-án.

• **A Kaposvári Egyházmegye** hitoktatói számára továbbképzést tartottak március 5-én a bárdudvarnoki Porta Pacis Lelkigyakorlatos Házban. Az alkalom szentmisével vette kezdetét, melyet Székely János szombathelyi és Varga László kaposvári megyéspüspök mutatott be. Ezt követően a szombathelyi főpásztor *Eucharisztia a Bibliában* címmel tartott elmélkedést.

• **Két év után újra** ifjúságpasztorációs tanulmányi napokat tartott a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) Ifjúsági Bizottsága február 21–23. között. Bizottsági tagként Palánki Ferenc, Székely János és Mohos Gábor püspökök, illetve az ifjúsággal foglalkozó hazai lelkipásztorok, munkatársak és szerzetesrendek ifjúsági felelősei a Miskolci Egyházmegye meghívására Miskolcra találkoztak.

Megjelent az Adoremus Keresztutak című különszáma

Az Új Ember-kiadványok legújabb kötetével a nagyböjti készülékben szeretnénk segíteni kedves olvasóinkat. A jól ismert és közkedvelt Adoremus formátumában megjelent kiadványunkban keresztúti elmélkedéseket találunk.

A húsvét előtti nagyböjti időszak a bűnbánat, a bűnt és az imádság ideje. A keresztúti ájtatosság során Jézus Krisztus útján járunk, felidézve szenvedésének állomásait. Az *Adoremus Keresztutak* című különszámában először is megtaláljuk a keresztút végzésének általánosan elterjedt módját. Ehhez az imádkozó közösség bármilyen elmélkedést hozzáilleszthet, akár azokat is, melyek e kis kötetben megtalálhatók.

A *Szentírás* szavaival és a *Római Misekönyv* imádságai alapján összeállított keresztút után Szent II. János Pál pápa elmélkedését olvashatjuk, melyet a 2000. év nagypéntekén imádkozott. Ezt követően Ferenc pápa 2016 nagypéntekén imádkozott Via Crucis-a következő. Ennek középpontjában Isten irgalmassága áll. Ezután Sík Sándor, Romano Guardini, Jelenits István keresztúti gondolatai következnek. A kötetet Ladocsi Gáspár püspök rövid keresztútja és John van Bommel időknek írt elmélkedése zárja.

Szent II. János Pál így ír a jubileumi év keresztútjának bevezetőjében: „Azért vagyunk itt, mert meggyőződésünk, hogy Isten Fiának keresztútja nem a veszthely egyszerű megközelítése volt. Hisszük, hogy az Elítélt minden

lépése, minden mozdulata és szava, de azoké is, akik látták és részesei voltak ennek a drámának, szüntelenül szólnak hozzánk. Krisztus szenvedésével és halálával is kinyilatkoztatja nekünk Isten és az ember igazságát. E jubileumi évben különös intenzitással szeretnénk reflektálni a történet tartalmára, hogy új erővel tudjon szólni szívünkhöz és lelkünkhöz, és az őszinte részvétel révén a kegyelem forrása legyen számunkra.

A részvétel részesedést jelent. Mit jelent részesedni Krisztus keresztjében?

Jelenti annak a szeretetnek a megtapasztalását a Szentlélekben, melyet Krisztus keresztje rejt magában. Jelenti a saját keresztünk fölismerését ennek a szeretetnek a fényében.

Jelenti a saját keresztünk vállunkra vételét, s menni mindig e szeretet erejében... Menni végig az életben, követvén Őt, aki »alávetette magát a keresztnek, nem törődött a gyalázattal, és most Isten trónjának jobbján ül.« (Zsid 12,2)»

A kézbe vehető és nagyobb betűkkel szedett *Adoremus* különszámának borítóképe és a kötetben található stációs képek Atlasz Gábor festőművésznek a Budapesti Szent Ferenc Kórház kápolnájában látható illusztrációi.

A *Keresztutak – Adoremus különszám megvásárolható az Új Ember könyvesboltban (Budapest V. kerület, Ferenciek tere 7–8. Nyitvatartás: hétfő, kedd, csütörtök, péntek: 9–17 óráig; szerdán 10–18 óráig), vagy megrendelhető az Új Ember online könyvárúházból.*

B. B.

„Várjuk Putyint egy békepalacsintára”

Beregsurányban Csaba atya ezer palacsintát süt naponta

Gyenes Csaba tiszaszigeti plébános az ukrán határhoz látogatott csapatával március 2-án, hogy a menekülteknek, gyerekeknek és segítőiknek naponta ezerszámra kedveskedjen palacsintával. A „palacsintakirály” néven is ismert pap több Guinness-rekordot is felállított már. Ezt a tapasztalatát a mostani tragikus helyzetben önkéntesen kamatoztatja azok javára, akik menekülnek, éheznek és félnek.

A tiszaszigeti plébános eddig nagyjából százötven rendezvényen vett részt csapatával, összesen körülbelül félmillió palacsintát sütöttek. „A menekülteknek, gyerekeknek és a segítőiknek is szeretnénk volna kedveskedni. Szerdán este háromszáz palacsintát sütöttünk, aminek nagyon örültek mindannyian.

Este fél hatkor érkezünk, fél nyolckor kezdtünk sütni a beregsurányi plébániaépületben. Ma már minimum ezer palacsintával készülünk, abból nemcsak ide, hanem a tarpai gyűjtőpontra is viszünk – ismerteti a terveket Gyenes Csaba.

A plébános csapatába 40-50 fő tartozik, több Guinness-rekordot is felállított már velük. „A csoportos 24 órás palacsintasütés Guinness-rekordját mi tartottuk 33 ezer darabban, amit Kevermesen sütöttünk. Dunaföldvár megkeresett minket, mert szerették volna a rekordot megdönteni. Elfogadtuk a meghívást, ott 48 ezer sült ki 24 óra alatt 1300 kilogramm lisztből.” A Guinness-rekordok felállítását is mindig valamilyen jótékonykodáshoz köti, például

iskolák javára ajánlják fel a kész palacsintákat. Rengeteg jószándékú ember adja össze a nyersanyagot vagy a pénzt, amiből megveszik a hozzávalókat és a tölteléket.

A mostani önkéntes alkalomra is jöttek segítők. „Én maradok, még nem tudom, meddig, amíg tudok” – mondja Gyenes Csaba. Sokan azt gondolhatnánk, elég lenne egy papnak imádkoznia a békéért. Ő nem marad meg az imánál, hiszen „imádkozni minden pap tud”. Látna a háború szörnyűségei elől menekülőket, hozzáteszi: „Szeretettel várjuk Putyin urat és a tanácsadóit a béke jegyében egy palacsintapartira.”

A beregsurányi plébánián már gyülekeznek csapatának a tagjai, nők és férfiak, hogy kora délután belefogjanak a hatalmas mennyiségű palacsinta sütésébe. Asztalokat hoznak egy terembe, gázpalackokat, mindegyikre két darab dupla platnis rezsót kapcsolnak. Közben hatalmas dézsákban keverik frissen a tésztát.

Egy ilyenben most 18 kilogramm lisztből és 60 tojásból készül keverőgéppel az alapanyag. Közben mások ládákban hozzák a lekvárokat.

Gyenes Csaba az épület udvarán azt is elmondta, 24 süttővel fognak sütni, újakat is beszereztek.

Csodálkozom, hogyan alakult ki ennek a monumentális palacsintasütésnek a szokása, mire elmondja: „Az első nagy palacsintasütés 2001-ben volt árva gyerekek számára. Akkor 3085 darab készült 24 óra alatt. Ezután elkezdett szerveződni egy kis csapat hittanosaiból, barátokból, ismerősekből, akikre számíthatok. Ha hat-nyolcezer palacsintát kell megsütnünk, akkor általában hu-

szan elmegyünk.” Évente nyolc-tíz rendezvényre hívják őket, de most maguk ajánlották fel, hogy szívesen jönnek ezzel a gesztussal segíteni. „Tegnap a segítők között volt olyan, aki több mint ötszáz kilométert utazott. Csongrád és Békés megyéből is érkeztek busszal vagy autóval. Tiszasziget mellett van Újszentiván és Kübekháza, onnan is jöttek barátaink.

Gyenes Csaba 1999 óta pap. Hogyan lehetséges, hogy egy pap palacsintát süt? Hogyan fér össze ez a két, látszólag egymást kizáró dolog? A plébános felidéz a történetet, ami egészen 1992-re nyúlik vissza. Ugyanis akkor voltak a makói cserkészekkel Dömösön táborozni. A főszakácsuk idősebb Ferenczi Károly volt, akit reggel, a kirándulás előtt megkérdeztek, mit fog nekik sütni. „Mondta, hogy palacsintát. Mi kinevettük, mert Karcsi bácsi mindig poénkodott.” A Rám-szadékbba indult a társaság, de eltévedtek. Kimerülve, elcsigázottan érték vissza. Több száz palacsinta várta őket egy nagy halomban.

„Ezt meg kell tanulni, mert ez a világ legjobb dolga” – gondolta Gyenes Csaba. Belekezdett hát a palacsintasütés mestersegének elsajátításába. Először két-három süttővel próbálkozott, később megtanulta a fortélyokat. Példaképe, Karcsi bácsi 1997-ben meghalt, így ő nem láthatta már Gyenes Csabát palacsintát sütni,

aki „átvette a stafétát” tőle, és ezzel egy különleges kötődés alakult ki.

A papság és a palacsintasütés megférnek egymás mellett – folytatja a plébános –, olyan ez, mintha vajás kenyeret kenne valaki, vagy főzne egy paprikás krumplit, vagy mintha elvinné autóját az orvoshoz a szomszédját, vagy kölcsönadná a fűnyíróját. Számomra ez ugyanaz.”

Papként még egyelőre nem fordulnak hozzá a menekültek, de nyitott a lelki beszélgetésre vagy a papi szolgálat hagyományos formáira itt is.

Gyenes Csaba 2018 óta plébános Tiszaszigeten, előtte Békés megyében szolgált. „Mire megérkeztem, tudták a hívek, hogy »palacsintakirályt« kapnak plébánosnak. A mai világban gyorsan terjedt ennek a híre. Gyereknapokon és gyerektáborokban ott is évente többször sütünk, mint ahogy Újszentivánon, Kübekházán is. Szombattól itt, Beregsurányban egyelőre úgy tűnik, nem lesznek segítők, úgyhogy szeretettel várom a vállalkozókat!”

Vámosy Erzsébet
Fotó: Merényi Zita